

sb0102 4 180 mtib2061

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0081 a hajdusági agráripari ...
 sb0082 a fővinform jelenti
 sb0083 a közalkalmazottak szakszervezetének ...
 sb0084 perui grafikai és költészeti ...
 sb0085 sajtótájékoztató ... /1. rész/
 sb0086 sajtótájékoztató ... /2. rész/
 sb0087 pleidell jános kiállítása
 sb0088 egyhónaposak az ötösikrek
 sb0089 idegenforgalmunk helyzete
 sb0090 falu és ismeretterjesztés
 sb0091 xantus gyula kiállítása
 sb0092 újabb sátoztáborok
 sb0093 fejtői györgy látogatása
 sb0094 üdvözlő távirat
 sb0095 sok színű föld
 sb0096 időjárásjelentés
 sb0097 szocialista brigádvezetők ... /1. rész/
 sb0098 szocialista brigádvezetők ... /2. rész/
 sb0099 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0100 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0101 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: izsák erika
 halasi györgy
 fehér péter

- v é g e -

/mti/
er pr

21.10 240283 1042

H

60.008/1

Belföldi hírek

budapest, 1983. február 25.

bel

p é n t e k

sb0001 4 150 mtib1001

áruforgalmi gyorsjelentés /1. rész/

1983. február 25. - az év első hónapjában 29 milliárd forint értékű árut vásárolt a lakosság, folyó áron 13.1 százalékkal többet, mint a múlt év azonos hónapjában, s többet a tervezettnél is. élelmiszerekből és élvezeti cikkekből az értékesítés 8.9 százalékkal volt több, mint egy évvel ezelőtt. az áruellátás többségében jó, illetve kielégítő volt, csupán néhány termékből adódtak hiányok. husból és huskészítményekből - főként a disznóvágások miatt - a mezőgazdasági településeken mérséklődött a kereslet. az ellátás a füstölt, főtt áruk és szárazáruk kivételével kifogástalannak bizonyult. javult a kínálat édesipari termékekből, noha egyes lisztesárukból továbbra is voltak választékhiányok. hiányzott az üzletekből néhány fűszerféle, például köménymag és vanília cukor. burgonyából, zöldségből és gyümölcsfélékből a tárolt készletek bőséges kínálatot biztosítottak. kedvezően alakultak a piaci árak, a burgonya mintegy 5, a gyümölcs 10 százalékkal olcsóbb volt a tavalyinál, viszont a zöldségfélék ára 2 százalékkal emelkedett.

januárban élénk volt a kereslet a háztartási vegyiacikkek iránt. az előző hónapokhoz képest javult a kínálat, jobb volt az ellátás mosószerekből és cipőkrémekből, bár e termékből még mindig hiányos volt a választék. az ipar szállítási lemaradásából adódóan a szokásosnál szűkebb volt a pipereszappan, a kozmetikai krémek és habfürdők, továbbá a fogkrémek választéka.

a ruházati forgalom folyóáron 12.4 százalékkal volt magasabb, mint tavaly januárban. méteráruból a keresletet kielégítették, csupán a kordbársony és düftin volt kevés. nem volt hiány téli és átmeneti kabátokból, öltönyökből, szükös volt azonban a férfizakók, női kosztümök választéka. téli lábbelikből volt elegendő, a divatjellegű női csizmákból azonban kevésnek bizonyult a kínálat. többre lett volna szükség 35-38-as fiú- és leánykacipőkből és csizmákból is. /folyt. köv./

mg/mi/s

00.10 250283 1951

-.-

sb0002 4 150 mtib1002

áruforgalmi gyorsjelentés /2. rész/

a vegyes iparcikkek forgalma igen dinamikusan növekedett, az előző évhez képest 17.2 százalékkal. a kereskedelem összességében megfelelő kínálattal állt a vásárlók rendelkezésére. egyes kazánok és radiátorok kivételével kielégítették az igényeket tüzeléstechnikai termékekből: hagyományos kályhákból, tüzhelyekből és tartozékaikból. javult a kínálat háztartási kisgépekből is. a műszaki cikkek közül kifogástalan volt az ellátás centrifugákból, porszívókból, fekete-fehér televíziókból, villamosszerelési cikkekből. továbbra sem volt azonban elegendő hűtőgép, villanybojler, valamint mélyhűtőláda az üzletekben. élénkült a kereslet a butorok iránt, szekrényekből, kárpitozott butorokból megfelelő volt a kínálat, de elemes és apró kiegészítő cikkekből továbbra sem volt elegendő.

a tüzelőanyagok iránt januárban mérsékelt volt a kereslet, kielégítőnek bizonyult a kínálat. a viszonylag enyhe időjárás miatt sokan vásároltak építőanyagot, de a kereskedelem az igényeket csak részben tudta kielégíteni. kevés volt a tetőfedő-cserép, a válaszfal-tégla és a fenyő-fűrészáru. /mti/

mg/mi/s sl hgy

00.10 250283 1152

-.-

sb0003 4 150 mtib1003

szakiskolát szerelnek fel algériában

1983. február 25. - két újabb vizügyi szakiskola felépítésére és felszerelésére vállalkozott a technoimpex külkereskedelmi vállalat az algériai vizügyi minisztériummal kötött szerződések alapján. a napokban aláírt két megállapodás összértéke eléri a 16 millió dollárt. a fővállalkozó az industrialexport.

iparunk és külkereskedelmünk már jó referenciákat szerzett az észak-afrikai országban komplett szakiskolák szállításával. a technoimpex korábban az oráni müegytemet szerelte fel a legkorszerűbb oktatóberendezésekkel és célgépekkel, majd több, a mostani vállalkozáshoz hasonló szakiskolát építettek fel.

a mostani megállapodás alapján épülő két új iskolában csaknem ezer tanulót képeznek majd ki középfokon öntözési, vizellátási és építési, vízkezelői és meliorációs szakmákban. az iskolákat biskra és ksar chellala városokban állítják fel. a vállalási határidő 18 hónap. az iskolákat az étiszek rendszerű könnyűszerkezetes épületelemekből szerelik össze.

a technoimpex további tárgyalásokat folytat algériában komplett vizügyi főiskola létesítéséről. /mti/

sz/kö/sl/ig hgy

00.11 250283 1153

-.-

sb0004 4 150 mtib1004

ismét gyártják a ditrifont

1983. február 25. - környezetet kímélő új technológiával, káros melléktermékek nélkül ismét gyártják az egyik keresett növényvédőszer, a ditrifont a budapesti vegyiművekben. a rovarölő szer hatóanyagának előállítását egy éve szüntették meg a chinoin gyógyszer és vegyszeti termékek gyára diósgyőri gyáregységében éppen környezetvédelmi okok miatt. ezzel együtt - hatóanyag híján - leállt a ditrifon forgalmazása, melyet késztermékké korábban is a budapesti vegyiművekben alakítottak.

a ditrifon rovarölő szer új hatóanyagának kifejlesztésére, gyártására üzleti megfontolások és korábbi kutatási eredményei alapján vállalkozott a budapesti vegyiművek. a termelés

megszüntetése anyagilag érzékenyen érintette a vállalatot. saját hatóanyaggyártási eljárás kidolgozásával már korábban is foglalkoztak, de annak idején éppen a párhuzamosság elkerülésére félbehagyták a kutatásokat. a korábbi és a mostani eredmények alapján sikerült olyan kiinduló anyagokat kiválasztaniuk, melyek alkalmazásával a feldolgozás során nem keletkezik sem a levegőt, sem a csatornákat veszélyeztető melléktermék. előállítását a már meglévő, az erre a célra átalakított berendezéseken kezdték meg.

a ditrifont kétféle változatban készítik. a permetező szerből az idén 500-600 tonnát, a porozó szerből pedig ezer tonnát gyártanak. az idei évre tervezett mennyiség nagyobbik hányadát az esztendő második felében adják át a megrendelőknek, s a hazai igények kielégítése mellett lehetőséget látnak külföldi értékesítésére is.
/mti/

be sl/er hgy

00.11 250283 1571

-. -

sb0005 4 160 mtib1005

tv-sorozat sárközi györgy regényéből

1983. február 25. - sárközi györgy mint oldott kéve című regényéből 7 részes filmet készítettek a televízió munkatársai. a népi írók mozgalma egyik vezető személyiségeként számon tartott, tragikus sorsú író 1931-ben született történelmi regényében mednyánszky cézárnak állít emléket: a szabadságharc tábori főpapjának életét mutatja be.

a képernyőn a tervek szerint március 10-től jelentkező regényadaptációban mednyánszky cézárt kovács títusz, mednyánszkykynét ruttkai éva személyesíti meg. jelentős szerepet formál meg benkő gyula és bessenyei ferenc is. a sorozat rendezője révész györgy.
/mti/

i/kj bc/er hgy

00.12 250283 0675

-. -

sb0006 4 150 mtib1006

tavaszi készülődés a dunán

1983. február 25. - még jócskán van foga a télnek, de már a közelgő tavaszt jelzi a hajósok „mozgolódása”. a mahart ezen a héten megkezdte a felkészülést a személyforgalmi idényre. mindenképp előtt - mint minden tavasszal - helyükre, az állomásokra kerülnek a kikötést segítő uszó pontonok s az őket a parttal összekötő hajóhidak. a hajósok elsőként a vigadó téren dolgoztak, s uszódaru segítségével három kikötő már a helyén van. utánuk kerül sor a többi fővárosi kikötőre, a belgrád rakparti, a bem rakparti állomásra, majd a vidékiekre, egészen esztergomig, lefelé pedig tassig.

március végére kerekén ötven dunai személyhajó állomás - pontonnal, hidakkal és egyéb, a forgalom lebonyolításához szükséges berendezéssel, felszereléssel - kerül a helyére, áll készen a hajók fogadására. addigra a mahart javító üzemében is befejeződik a hajók téli felújítása, karbantartása, csinosítása, s a motorok megszépülve állhatnak az április elején induló dunai személyforgalom szolgálatába. /mti/

kf/kf/sl/ig hgy

00.12 250283 1057

-. -

sb0007 4 150 mtib1007 /közönségszolgálat/

vásárnapotár

1983. február 25. - a belkereskedelem hétfői vásárnapotára inkább csak vasárnap kínál programot, hiszen február 26-án, szombaton csak gyálon lesz országos sertésvárás.

február 27-én, vasárnap is alig néhány helyen, jászkiséren, nagyatádon és romhányban tartanak országos állat- és kirakodóvásárt, csongrádon országos állatvásárt.

az autósokat úgy látszik nem riasztja el a télies időjárás, vasárnap is 13 helyen gyűlnek össze a csomán, debrecenben, hatvanban, kecskeméten, kisujszálláson, komáromban, miskolcon, nagyatádon, nyíregyházán, pécsen, siklóson, szarvason és zalaszentgróton rendezett autóvásáron. /mti/

kf bam/er hgy

00.13 250283 0671

-. -

bel

1983.02.25.

sb0008 4 150 mtib1008

földgázprogram enyingen

1983. február 25. - évente hétmillió forint megtakarítást eredményező földgázprogramot végeztek be az enyingi állami gazdaságban. két legnagyobb üzemegységükben, kiscséripusztán és ágostonpusztán olaj helyett gázzal fűtik a terményszárítókat, a műhelyeket, az irodákat, a munkásszállásokat és az üzemi konyhákat. a váltással évente több mint ezerháromszáz tonnányi olaj felhasználása vált feleslegessé, a beruházás csaknem 23 millió forintba kerül, amit részint saját erőből teremtettek elő, részint energiaracionalizálási hitelt vettek föl, és állami támogatást is kaptak. úgy tervezik, hogy később a szolgálati lakásokat is bekapcsolják a gázellátásba. /mti/

dáv/fné/az/ig pr
00.14 250283 0718

-. -

sb0009 4 150 mtib1009

tovább bővül a szegedi szalámigyár

1983. február 25. - a szegedi szalámigyárban és huskominátban a néhány éve befejezett több mint egymilliárd forint értékű rekonstrukció után újabb - félmilliárd forintba kerülő - bővítésre és korszerűsítésre kerül sor: ezuttal az 1869-ben alapított öreg szalámigyárat újítják fel. a tiszaparti városképhez tartozó szalámiérlelő raktártornyokat egy-egy emelettel magasztítják; ezekben újrendszerű klimatizáló berendezés segítségével gyorsítják meg az érlelést. a tornyokat tetőtől-talpig hővisszaverő fényes alumíniumlemezzel burkolják, s ezzel energiát takarítanak meg. mindemellett viszonylag kevés építkezéssel, elsősorban modern gépsorok, finomvágó, töltő és egyéb berendezések felszerelésével, a korábbinál jobb technológiai sorrendbe állításával növelik a termelékenységét: évi hatvan vagonnyival - mintegy négyszázezer szalámiruddal több készül majd a világszerte keresett termékükből is. a rekonstrukció nagyszabású feladatát 1985-ig termelés kiesés nélkül oldják meg, negyvennégy különféle vállalat közreműködésével. /mti/

dob/f/az/ig pr
00.14 250283 1097

-. -

bel

1983.02.25.

sb0010 4 150 mtib1010

exportnövelő ,,géptoldás,,

1983. február 25. - megtoldják a szövőgépeket a kőbányai textilművek zalaegerszegi gyárában; az átalakítás az export növelését szolgálja, mert a meglévő keskeny masinák nem alkalmasak a tőkés piacon egyre inkább keresett 125-160 centiméter széles anyagok gyártására. egy ujitással viszont negyven, illetve hetven centiméterrel is szélesíthetők a gépek, méghozzá csekély ráfordítással. kilencvenhat gépet alakítanak át, s a munka felével már végzett is a gyár dolgozóiból alakult tizenkét tagú generál gazdasági munkaközösség. a tervek szerint az első félév végére valamennyi gép toldása elkészül, így júliustól már a külföldi vásárlók által igényelt méretben gyárthatják a szövetek felét. folyóméterben számítva ugyan kevesebb szövetet állítanak majd elő, mert a terjedelmesebb masinák lassabban járnak, a termelési érték viszont - a gyár vezetőinek becslése szerint - számottevően nőni fog. /mti/

tas/kné az/er pr

00.15 250283 0960

-. -

sb0011 4 150 mtib1011

gesztenyefeldolgozó épül kőszegen

1983. február 25. - szelidgesztenyét feldolgozó granuláló üzem épített a kőszegi áfész. a mintegy nyolcmillió forintos költséggel készülő gesztenyefeldolgozó az elképzelések szerint idén ősszel már termelni fog, száz tonna granulátumot - szemcsés árut - állítva elő 250 tonna nyersanyagból.

a beruházást olcsóbbá teszi, hogy az üzemet egy használaton kívüli épületből alakítják ki. mivel a gesztenye idénycikk, felkészültek a holtszezon kihasználására - a gépek, berendezések alkalmasak a különféle zöldségnövények granulálására, porítására is.

a gesztenyegrnulátum itthoni és külföldi értékesítéséből évi 18-20 millió forintos bevételre számítanak; az örleményt natur és cukrozott változatban hozzák forgalomba. vízzel keverve a granulátum masszát képez, a keverési aránytól függően krém, püré, vagy fagylalt-alapanyag készíthető belőle. /mti/

kre/mné/s az pr

00.15 250283 0928

-. -

sb0012 4 170 mtib1012

sikertermék a sportrobi

1983. február 25. - mind népszerűbb a sportrobi, a répcelaki sajtgyár fehérjekoncentrátuma, a tejből készülő koncentrátumot tápszerként hasznosítják a szervezet erősítésére, szaknyelven roborálására - innen a tréfás névadás, a forgalom évente ugrásszerűen nő: 1981-ben 11 ezer, tavaly 35 ezer doboz fogyott az erősítőszerből, idén pedig már 60 ezer doboz kerül belőle az üzletekbe. sikeres termékét elsősorban a nagy izommunkát végző sportolóknak szánta a gyár, az első vásárlók a sportegyesületek voltak. híre megelőzte a készítményt, hiszen már a kísérleti gyártás fázisában megrendelések százai érkeztek az ország minden részéről répcelakra, még mostanában is gyakori a sportrobit kérő levél, a gyár természetesen teljesít is minden rendelést. a tápszer az élelmiszerüzletekben is kapható. /mti/

kre/mné/s az pr

00.16 250283 0857

-.-

sb0013 4 150 mtib1013

munkamegosztás a gyümölcsstermesztésben /1. rész/

1983. február 25. - az ország gyümölcsstermesztésének valamivel több mint felét a kistermelők adják. a mezőgazdasági nagyüzemek és a kistermelők között más mezőgazdasági ágazatokban is tapasztalható munkamegosztás a gyümölcsstermesztésben is érvényesül; a munkaigényes gyümölcsfajok a mezőgazdasági nagyüzemek termelésében lényegesen kisebb arányt képviselnek, mint a háztájiban és a kiskertekben - ezt állapította meg a központi statisztikai hivatal országos felmérése, amely a mezőgazdasági kistermelés eredményeit összegezte. a felmérés néhány érdekes jelenségre is felhívta a figyelmet, egyebek között például arra, hogy gyümölcsfajonként, területenként erősen szakosodik a termelés, továbbá arra, hogy a termés értékesítése még mindig gyakran gondot okoz, a kisebb tételek zavartalan elhelyezéséért a következő időben többet kell tenni.

a mezőgazdasági nagyüzemek gyümölcsstermesztésének több mint 80 százaléka alma, jelentősebb mennyiségű ezen kívül a körte, az őszibarack, a szilva és a meggy. a kistermelők nem sorolták emnyire előre az almát, náluk a betakarított készletnek csak a felét teszi ki, egyéb gyümölcsöknek, például a bogyósoknak, a szilvának és a kajszinak van meghatározó szerepük. jóformán csak a háztájiból és a

kiskertekből számíthat a piac birsre, mandulára, naspolyára, mogyoróra és többnyire dióra és gesztenyére is. ezekkel a nagyüzemek nemigen foglalkoznak, olyannyira, hogy például a tsz-ek és az állami gazdaságok kajszültetvényeit a legtöbb helyen felszámolták, a kajszii java az elmúlt években már a kistermelőktől érkezett a piacokra és a kereskedelmi hálózatba.

a kistermelők tíz év alatt csaknem 30 százalékkal növelték eredményeiket, termésük kerekén harmada a termelők háztartási szükségleteit elégíti ki, kétharmada megy piacra, konzervgyárba, tartósítózüzembe. /ennél nagyobb arányban javítottak a teljesítményeken a mezőgazdasági nagyüzemek, ez annak köszönhető, hogy nagyobb összefüggő területeken korszerű telepítésekre került sor és sokfelé a korábbinál hatékonyabb eljárásokat alkalmaznak./

az adatokból kitűnik, hogy a házikertekbe mind szivesebben telepítenek gyümölcsfákat, a kistermelők faállományának már 75-80 százaléka található itt. örvendetes az is, hogy a házikertekbe a korábbinál korszerűbb, nagyobb hozamu fajtákat ültettek, és ezek gondozására is nagy figyelmet fordítanak. mindenképp a bogycs gyümölcsökkel foglalkoznak szivesen, de kedvelt a ház körül a körte, a meggy és az alma is, sokkal jobban, mint tíz évvel korábban.

/folyt. köv./ jf/kö/ig
00.17 250283 2581

-.-

sb0014 4 150 mtib1014

munkamegosztás a gyümölcsstermesztésben /2. rész/

a kistermelésben gyümölcsfajonként területileg is szakosodás figyelhető meg. az almának majdnem a fele szabolcs-szatmárban van, a szamócának egynegyede pest megyében, a málnának jelentős része győr-sopron, nógrád és pest megyében. a kistermelőktől származó őszibarack közel felét adja csongrád és pest megye - illetve közvetlenül budapest -, s a meggynek majdnem 40 százaléka terem bács-kiskun, somogy és pest megyében.

a termés értékesítése sokfelé továbbra is gondot okoz, mindenképp az almát nehéz elhelyezni a piacokon. javul viszont a kistermelők vegyianyag-ellátása, a növényvédelem korábbi gondjai jórészt megoldódtak, mivel általában többnyire kis adagokban is lehet vásárolni jó minőségű vegyszereket, készítményeket, s ez segíti a termés hozamok javítását is. /mti/

jf/kö/ig -hgy pr

00.17 250283 0868

-.-

sb0015 4 170 mtib1015

tolókaszával aratják a nádat

1983. február 25. - több mint egy évtizedes „gépkorszak„ után ismét tolókaszával aratják a nádat a velencei-tavon. a nádvágás ősi munkaeszközét azért vették elő, mert a vékony jégréteg még mindig nem bírja el a súlyos seiga kombájnokot. a betakarítással viszont igyekezniük kell a tó téli munkásainak, a tervezett másfél millió kévének ugyanis még csak egyharmada van kupacokban. a borotvaéles tolókaszák kezeléséhez nem volt könnyű szakembert találni, jobbára már csak az idősebb nádvágók tudnak dolgozni vele. végülis harmincan vállalkoztak a kézi aratásra. a két karral tolható kaszával egy munkás naponta nyolcvan kévét tud levágni. a feljegyzések szerint hajdan a legügyesebb nádvágók száz-százhusz kévét is learattak ezzel a szerszámmal, bár a munkában úgy megizzadtak, hogy a legnagyobb hidegben is egyszál ingben dolgoztak.

a velencei nádüzem szakemberei naponta vizsgálják a jeget, s úgy tervezik, - ha a hideg tartós marad - a hét végén munkába állítják a kombájnokot is, s tavaszig szombat-vasárnap pihenő nélkül dolgoznak, mindaddig, amíg a „jégviszonyok„ megengedik.

a fertő tavi nádaratók is kézi erővel folytatják a munkát, százan álltak a tolókaszák mögé. a fertői nádgazdasági vállalat dolgozói a fertő tavon és a kisalföld kisebb nádasin eddig már több mint egymillió kéve nádat vágtak le. a tervük teljesítésétől - 2,8 millió kéve nád betakarításától - még nagyon mesze vannak, ezért minden lehetőséget kihasználnak az aratásra. /mti/

dáv/cser/sza/az/ig pr

00.18 250283 1540

-.-

sb0016 4 150 mtib1016

szőlőtelepítés hevesben

1983. február 25. - heves megye történelmi borvidékein az idén tovább folytatják a szőlőtelepítést: négyszáz hektárral gyarapodnak a nagyüzemi szőlőültetvények a mátraalján és az egri dombokon. a telepítés hosszabb távu fejlesztési programja szerint részben a kiöregedett szőlőtőkékét pótolják, részben új területeket vonnak be a telepítésbe. a gazdaságok a közép- és korai érésű fajtákat részesítik előnyben, főként a leányka, muskát-ottonel és trimini fajtákat telepítik.

a bikavért adó kékszőlőfajták területe is nő. ennek eredményeként a nyolcvanas évek második felében megkétszereződik az egri történelmi borvidéken termelt egri bikavér mennyisége. /mti/

kov/s az pr

00.18 250283 0720

-.-

sb0017 4 170 mtib1017

vadmacskák a dráva mentén

1983. február 25. - vadmacskák garázdálkodnak a dráva mentén: nyulakat, fácánokat és más apróvadakat ragadnak el, sőt a magányos őzsutákat is megtámadják. olykor bemerészkednek a faluszéli portákra, ahol azonban a házőrző kutyák rendszerint meghátrálásra kényszerítik a hivatlan látogatókat. a mostanihoz hasonló inséges időben nem vetik meg a mezei egeret, pusztításukkal jó szolgálatot tesznek az erdő- és mezőgazdaságnak.

a vadmacskákat még nem is oly régen a teljes kipusztulás veszélye fenyegette. a mecsekből el is tűntek - nem kedvezett nekik a hegyvidék erőteljes urbanizálódása -, a dráva mente ősi ártéri erdeiben, a dzsungelszerű bozótokban azonban háborítatlanul élnek. a hetvenes évek közepétől, amióta védetté nyilvánították a vadmacskát, ismét szaporodik. a ragadozók öreg fák odvaiban, elhagyott róka- és borzlyukakba tanyáznak. rendkívül óvatosak, emiatt a vadászok, erdészek, pásztorok is ritkán pillanthatják meg őket, inkább csak a toll- és csontmaradványok árulkodnak a jelenlétükről. az utóbbi időben egyre gyakrabban bukkannak fel az erdőt járó emberek előtt és öt-hat kilós kandurokat is megfigyeltek már. az eddig ismert

Legnagyobb drávai vadmacskát vajszió környékén kapták puszkavégre - még abban az időben, amikor nem állt védelem alatt - súlya nyolc kilo, hossza pedig száznyolc centiméter volt, korát tíz évre becsülték. /mti/

igó/bné/s az pr

00.19 250283 1422

-. -

sb0018 4 130 mtib1018 /közönségszolgálat/

kisállattenyésztők szakboltja

1983. február 25. - a mind jobban fellendülő házi kertészkedés és kisállattenyésztés támogatására szakboltot nyitott zalaegerszegen a zala megyei kisállattenyésztők egyesülete. a városi piac szomszédságában berendezett üzlet a galamb- és madáreléségtől kezdve a különféle vetőmagokon és növényserkentő szereken keresztül az előnevelt csirkéig mindent kínál, amire a kertészkedőnek és a kisállattartóknak szüksége van. /mti/

tóa/kné/s az pr

00.19 250283 0488

-. -

sb0019 4 160 mtib1019 /közönségszolgálat/

a tit természettudományi stúdió programjából

1983. február 24. - néhány érdekes és fontos mikroszkópikus gomba fejlődésmenetét ismerhetik meg az érdeklődők február 28-án, hétfőn a tit természettudományi stúdiójában /bp., xi. kerület bocskai ut 37./ a gombász szakkör rendezvényén szerdán alapfoku gombaismertető tanfolyamot tart a szakkör. az autóstura a szovjetunióban című sorozat keddi előadásán a finn-öböl déli partjára kalauzolja el a hallgatóságot színes, audiovizuális uttleírásában végh lászló és végh lászlóné. az ásványbarát szakkör tagjai - klubnap keretében - ásványokat cserélhetnek.

a macska öröklött betegségeiről beszél szerdán lászló erika a macskatenyésztő és macskakedvelő szakkör rendezvényén. diaképekkel tarkított előadásában dél-indiát - egyebek közt az orissai templomcsodákat, ázsia legnagyobb vízesését - mutatja be kubassek jános geográfus. csütörtökön a számítástechnika fejlődése című audiovizuális műsort láthatják az érdeklődők. a rovarok fényképezéséről, a makrofotózásról perlaky lászló tart előadást. a tudományos fantasztikus klub zenei szekciója a tomita együttest mutatja be.

mire használták elődeink a vetítőt, és mit vetitettek a fényképezés feltalálása előtt? egyebek közt ezekre a kérdésekre ad választ kolozsi sándor, az állóképvetítés történetét bemutató sorozatában, amelynek első előadását pénteken hallgathatja meg a közönség. a japánnal foglalkozó sorozatban kyushut, kumamoto, valamint muyazakit, a szubtrópusi szigetet ismerteti meg a hallgatókkal hámor endre. a növényvédelmi szaktanfolyam foglalkozásán különféle növényvédőszer alkalmazásának technikáját sajátíthatják el a résztvevők. /mti/

na/mi

07.55 250283 1683

as

-. -

sb0020 4 130 mtib1020

az újszülöttek sürgős kardiológiai ellátása

1983. február 25. - időt, életet nyernek a szivrendellenességben született gyermekek: a megyei gyermekkardiológiai hálózat megszervezése, a gyermekkardiológusok folyamatos, magasszintű továbbképzése és a szülészeti osztályok intenzív részlegeinek felkészítése révén ettől az évtől lehetővé vált, hogy sürgős kardiológiai ellátásban részesítsenek minden veszélyeztetett újszülöttet.

a mentőszolgálat segítségével az ország bármely részéből eljuttatják őket az országos kardiológiai intézet vagy a szegedi orvostudományi egyetem gyermekosztályára, ahol haemodinamikai vizsgálattal pontosan megállapítják a szivbetegség típusát, azoknál, akiknél sürgős beavatkozás szükséges, a semmelweis orvostudományi egyetem ii. számú gyermekklinikáján, illetve a szegedi orvostudományi egyetem szivsebészeti osztályán végzik el a műtétet. ezek zöme palliatív, fenntartó műtét, amellyel elősegítik, hogy a beteg elérje azt az életkort, amikor már a helyreállító műtét is lehetséges.
/mti/

me/gg/ag/zsu pr
08.10 250283 1053

-.-

sb0021 4 160 mtib1021

ősversek kiállítása

1983. február 25. - hamarosan kiállítják az első magyar verset őrző leuveni kódexet és az ugyancsak elsőnek ismert horvát nyelvű versemléket. a páratlan kincsek a közgyűjtemények legújabb szerzeményeit bemutató kiállításon, április közepén kerülnek egymás mellé a magyar munkásmozgalmi muzeumban. a két nép irodalmának kezdetéről tanuskodó emlékek bemutatásának körülményeiről a szakértők most tudtak megállapodni, közzétételük ugyanis különösen körültekintést igényel: a tárgyakat többszörösen védeni, óvni kell mindenféle károsodás, rongálódás ellen.

a közgyűjtemények legújabb szerzeményeinek kiállítására véletlen egybeesés párosítja a becses nyelvemlékeket. a leuveni kódex évszázadokon át tartó hanyattatás után tavaly került véglegesen magyarországra. a belgiumi leuveni egyetemének rektora adta át a széchenyi könyvtárnak, flamand nyelvű ősnymtatványokat kapott érte cserébe. e könyv 134. lapján olvasható az ómagyar mária-siralom, a

132 szóból álló első, fennmaradt magyar nyelvű vers. a latin nyelvű vallásos elmélkedéseket, prédikációkat, bibliai szövegmagyarázatokat tartalmazó könyv valószínűleg a xiii. század végén került egy külföldön tanuló magyar kezébe. az ő kezeirását ismerheti majd meg a muzeumba látogató közönség.

a horvát nyelvemléket pedig a közelmúltban egy xiv. századból származó ferences-rendi kódexben fedték fel a kutatók. a könyv ezidáig magántulajdonban volt. a szerzemény tudományos feldolgozása közben bukkantak a szláv nyelvű szövegre. ugyancsak latin nyelven írott lapok között volt rejtve ezidáig. elemzése során megállapították: a költemény az eddig ismert legkorábbi - 1385-ből származó - horvát nyelvű versnek tekinthető.

a kiállítás feltételeit már megteremtették, a tárgyak biztonságosan őrzött, meghatározott páratartalmu és hőmérsékletű, fénytől védett tárlóba kerülnek. az április 15-től május 8-ig látogatható kiállítás egyéb darabjait most gyűjtik a rendezők. van miből valogatni, mert például csak a kiállításnak otthont adó magyar munkásmozgalmi muzeum gyűjteménye 15 ezer tárggyal gyarapodott az elmúlt évben. /mti/

jgy/ár/gw pr

08.16 250283 2134

-.-

sb0022 4 160 mtib1022

könyv marxról, marxtól

1983. február 25. - györe imre nagyobb lélegzetű karl marx poémáját jelentette meg a zrinyi katonai kiadó, tisztelegve ezzel a dialektikus és történelmi materializmus megalapítójának emléke előtt. györe poémája - amely a kiadó felkérésére született - a gigantikus marxi életmű olyan költői summázata, amely líránkban teljességgel egyedülállóan nevezhető. a nagy igényű költői művet hincz gyula illusztrálta.

a kiadó marx munkáiból egy, katonai témákkal foglalkozó válogatást is közreadott. a cikkek, tanulmányok egy része az 1848-49-es szabadságharcokat és forradalmakat, valamint a párizsi kommün katonai, hadseregi kérdéseit tárgyalja. /mti/

és/mi/ag/zsu pr

08.17 250283 0705

es

-.-

1983.02.25.

sb0023 4 150 mtib1023 /közönségszolgálat/

mindenütt járhatók a főutak

1983. február 25. - az utinform péntek reggeli jelentése szerint a fő és alsóbbrendű utak mindenütt járhatók. a közlekedést veszprém megyében a 82-es, 83-as főúton lefagyott vízátfolyások, a dunántul nyugati részén és északkeleten szakaszosan síkos alsóbbrendű utak, a tiszántulon és békés megyében pedig köd nehezíti. /mti/

be/zsu olt
08.32 250283 0380

--

sb0024 4 130 mtib1024

kitüntetés

1983. február 25. - a népköztársaság elnöki tanácsa hamza bélának, a xiii. kerületi rendőrkapitányság vezetőjének több évtizedes munkássága, közéleti tevékenysége elismerésül, 70. születésnapja alkalmából a szocialista magyarorszáért érdemrendet adományozta. a kitüntetést borbély gábor, a budapesti pártbizottság titkára pénteken adta át. /mti/

k/mm/bc/zsu olt
08.34 250283 0391

Nyugalmasított

--

sb0025 4 130 mtib1025

elhunyt sutoczki ferenc

1983. február 25. - sutoczki ferenc, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, aki a pártnak 1930 óta volt tagja, 78 éves korában elhunyt. temetése március 3-án délután 3 órakor lesz az óbudai temetőben.

1983.02.25.

mszmp iii. kerületi bizottsága

vas-, fém- és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezete

/mti/

mm/zsu olt
09.38 250283 0372

--

sb0026 4 150 mtib1027

elhunyt ^{ujvári} józsef

1983. február 25. - ujbári józsef, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1943 óta volt a párt tagja, 72 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása március 8-án 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp csepel vas- és fémművek bizottsága
mszmp ii. kerületi bizottsága
vas-, fém- és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezete

/mti/
pá/gw pr

10.19 250283 0433

--

sb0027 4 130 mtib1029 /közönségszolgálat/

Lottó nyerőszámok

1983. február 25. - a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a budapesten megtartott 8. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

7, 18, 19, 54, 61

a február havi tárgynyerelemény-sorsoláson az 5. hét szelvényei vesznek részt. /mti/

mm/zsu pr
10.29 250283 0326

--

sb0028 4 130 mtib1031

tanácselnöki értekezlet

1983. február 25. - pénteken a fővárosi, a megyei, a megyei városi tanácselnökök értekezletet tartottak a parlamentben. az eszmecsere - melyet papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke vezetett - ott volt rácz sándor, az mszmp kb osztályvezetője. a jelenlevők először megvitatták pullai árpád közlekedés- és postaügyi miniszter tájékoztatóját a tárca időszerű kérdéseiről, majd a tanácsi tevékenység aktuális feladatairól tárgyaltak. /mti/

i ag/mm/gw pr
11.56 250283 0524

--

sb0029 4 170 mtib1032

négyis ikerborjak ároktón

1983. február 25. - állatorvosi szempontól is szenzációnak számító esemény színhelye volt ároktón a dél-borsodi termelőszövetkezet tehenészeti telepe. a remény névre hallgató, 5 éves magyar tarka-holstein fríz keverék tehén nagy ikerborjat ellett. az állattenyésztők nem számítottak ikerellésre, a remény korábban meddő volt, ezért az állatorvosoktól hormonkezelést kapott. az ikerborjak - egy bika és három üsző - születésük után azonnal lábra álltak, majd néhány óra elteltével már vidáman ugrándoztak, mind a négy egészséges.

a négyes ikerellés világviszonylatban is rendkívüli eseménynek számít, s arra, hogy valamennyi borjú életben maradjon, alig volt még példa. /mti/

tréba/tné/mz pr

11.59 250283 0740

--

sb0030 4 130 mtib1033

balesetek

1983. február 25. - győrz.ámoly belterületén egy személygépkocsi elütötte mészáros károly 61 éves helyi télesztágot, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a gyalogos figyelmetlenül közlekedett.

hajdusámson külterületén kominyák sándor 25 éves nyírlugosi tanító személygépkocsival elütötte jóni károly 48 éves nyírmihálydi nyugdíjast, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint kominyák sándor figyelmetlenül vezetett, a gyalogos pedig szabálytalan helyen közlekedett.

Lakatos amália 59 éves nyugdíjas, budapesti lakos a xix. kerület vöröshadsereg utja és nyári pál utca kereszteződésénél rosszul lett, egy mellette elhaladó teherautó kerekei alá esett, és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. /mti/

pá/gw pr

12.04 250283 0810

As

--

sb0031 4 160 mtib1034

a szombathelyi szimfónikusok vendégszereplése nyugat-berlinben

1983. február 25. - pénteken nyugat-berlinbe utazott a szombathelyi szimfónikus zenekar, négynapos vendégszereplése során johann strauss: cigánybáró című vigoperájának előadásán működik közre, a strauss-művet nemzetközi társulat mutatja be; a darab főszerepeit geszty szilvia és ivan rebroff énekli, a szombathelyi szimfónikusokat petró jános vezényli. /mti/

kre/mné/ká/mz pr

12.04 250283 0457

-.-

sb0032 4 180 mtib1035 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1.rész/

1983. február 25. - a meteorológiai intézet jelenti 1983. február 25-én 12.00 órakor:

többfelé köd

nagyjából a kárpát-medence térségére tehető annak a nagy-kiterjedésű magas nyomású légköri képződménynek a középpontja, amely dél-skandináviától észak-afrikáig, illetve az alpktól a fekete-tengerig eső területeken csendes, párás, téli időjárást okoz, az említett területeken a többórás napsütés ellenére a hőmérséklet csúcserőke néhány fokkal elmarad a sokéves átlagtól, az említett magas nyomású képződmény peremén alacsony nyomású légörvények és légköri frontok okoznak változékony, csapadékos, szeles időjárást. pénteken reggel spanyolország és franciaország területén csaknem mindenütt esett az eső, a lappföldön és a kelet-európai alföld északi felén sokfelé havazott, a viharos szél hófúvást okozott.

magyarországon csütörtökön csupán az északkeleti megyékben volt számottevő felhőzet, ott egy-két helyen gyenge hózápor is előfordult, az ország nagy részén 8-9 órán át sütött a nap, a hőmérséklet délutánra 1-8 fok közé emelkedett, a legenyhébb idő az alföld középső vidékein volt, péntek hajnalra általában mínusz 5, mínusz 11 fok közé, északon és nyugaton helyenként közel mínusz 15 fokig, míg keleten, délkeleten helyenként csupán mínusz 3, mínusz 5 fokig hűlt le a levegő, egy-két helyen köd képződött, de az napfelkelte után rövidesen feloszlott, csupán gyengén párás maradt a levegő, délelőtt országsszerte sütött a nap, a hőmérséklet 11 órakor, mínusz 3, plusz 4 fok között váltakozott.

as

budapest belterületén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 0,4 fok, a százéves átlagnál 1,6 fokkal alacsonyabb volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1038 mb, gyengén süllyed.

/folyt./

zsu pr
12.43 250283 1838

-.-

sb0033 4 180 mtib1036 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás az ország területén szombat estig:

-----
eleinte derült, gyengén párás, majd az esti órákban egyre több helyen ködös időre számíthatunk, elsősorban ködszítálás, ónos szítálás valószínű, napközben változóan felhős, párás, az északkeleti, keleti megyékben helyenként ködös idő várható, számottevő csapadék nem valószínű.

a déli szél eleinte gyenge, mérsékelt lesz, majd szombaton a dunántúlon dél, délnyugat felől időnként megerősödik.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 4, mínusz 9 fok között, elsősorban északkeleten helyenként kevéssel mínusz 10 fok alatt, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton nyugaton 3-8 fok között, a keleti országrészben mínusz 1, plusz 3 fok között alakul.

előrejelzés budapest térségére holnap reggelig:

-----
derült, párás éjszaka, reggel a város egyes részein ködös idő várható, a változó irányú szél mérsékelt marad, a hőmérséklet késő este mínusz 2 fok körül, holnap hajnalban mínusz 5 fok körül alakul.

a duna vízállása budapestnél 216 cm, hőmérséklete 1,0 fok.

/mti/

zsu pr
12.46 250283 1221

as

-.-

sb0034 4 150 mtib1038

a tervezettnél nagyobb bevétel a forumban

1983. február 25. - a tervezettnél 9 százalékkal volt több a megnyitás óta eltelt egy év alatt az osztrák hitelkonstrukcióban épült budapesti szálloda, a hotel fórum valutabevétele. az összforgalom megközelítette a 269 millió forintot. erről tájékoztatta az újságírókat pénteken niklai ákos, a szálloda igazgatója. a továbbiakban elmondta, hogy az első évben 38.741 vendég fordult meg a szállodában, ahol több mint 114 ezer éjszakát töltöttek. egy vendég átlagosan három napig tartózkodott a forumban. a kihasználtságot az első évben 58 százalékra tervezték, a szobafoglaltság azonban ettől valamivel elmaradt. a házkivhasználtság a múlt év májusában volt a legmagasabb, meghaladta a 83 százalékot.

a vendégek döntő többsége nyugat-európából és észak-amerikából érkezett, de az utóbbi időben növekedett a dél-amerikából érkezők száma is. az üzletembereken kívül hazai és külföldi turistákat, csoportokat is szívesen látnak, s a szállodát - különösen a bécsi kávéházat - már az első évben megkedvelte a pesti közönség is.

a szálloda céljai az idén: 60 százalékos telítettség és 300 millió forintos forgalom, amelynek alapfeltétele az állandó vendégkör kialakítása. tavaszra bővül is a fórum, május 15-én megnyílik a corso-terasz.

az igazgató bejelentette, hogy hétfőtől március 6-ig brazil gasztronómiai napok kezdődnek a forumban a varig brazil légitársaság közreműködésével. a brazil napok idején a cobec élelmiszerkereskedelmi cég különféle élelmiszereket, gyümölcsöt, fűszert és halat, valamint italokat szállít a fórumba, ahol a varig társaság két szakácsa készíti esténként a jellegzetes brazil ételeket. az étteremben, valamint délutánonként a hallban brazil kávé is felszolgálnak. /mti/

t mg/mm/bam/mz pr

14.41 250283 1791

H'

-.-

sb0035 4 130 mtib1039

közös közlemény az mszmp és a finn kb küldöttségének megbeszéléseiről /1. rész/

1983. február 25. - az mszmp központi bizottságának meghívására február 20-25-e között látogatást tett magyarországon a finn kommunista párt küldöttsége: jouko kajanoja, a párt elnöke, oiva björbacka és hamu vuorio, a titkárság tagjai, toivo autiosaari, a tampere városi bizottság titkára, valamint irina lindeberg, a külügyi osztály munkatársa.

a küldöttséggel kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, várkonyi péter, a kb titkára, valamint szürös mátyás, a kb tagja, a külügyi osztály vezetője folytatott megbeszélést.

a finn delegáció megismerkedett az mszmp kb társadalomtudományi intézetének és az mszmp pest megyei bizottságának munkájával, látogatást tett a hazafias népfrontnál, a szakszervezetek országos tanácsánál és a termelőségmozgalmak országos tanácsánál, a világgazdasági kutató intézetben, továbbá ipari és mezőgazdasági üzemekben.

a szívélyes, elvtársi légkörű megbeszéléseken az mszmp és a finn kp képviselői tájékoztatták egymást pártjaik tevékenységéről, soron lévő feladatairól. a finn kp küldöttsége elismeréssel szökölt az mszmp-nek és a magyar népnek a szocialista társadalom építésében elért sikereiről. az mszmp képviselői megerősítették szolidaritásukat a finn kp küzdelmével, melyet a finn dolgozók érdekében folytat. az mszmp és a finn kp képviselői a nemzetközi életről folytatott véleménycsere során kifejezték aggodalmukat a nemzetközi békét és biztonságot fenyegető feszültségek miatt. különösen veszélyesnek ítélték meg a fegyverkezési verseny fokozódását, a középtávolságu nukleáris rakéták nyugat-európai telepítésére irányuló amerikai törekvéseket. ugyanakkor meglepéssel állapították meg, hogy jelentős és növekvő erőök lépnek fel a nukleáris háboru fokozódó veszélyének elhárítása, a béke megőrzése érdekében.

a két párt képviselői hangsúlyozták, hogy ebben a helyzetben különleges jelentőséget tulajdonítanak minden olyan javaslatnak - így a varsói szerződés politikai tanácskozó testülete prágai nyilatkozatában megfogalmazott kezdeményezéseknek, a palme-bizottság javaslatainak és más kezdeményezéseknek -, amely a katonai szembenállás csökkentését, a bizalom erősítését szolgálja. üdvözlük az atomfegyvermentes övezetek létesítésére irányuló kezdeményezéseket, és a hagyományos fegyverzetek csökkentését célzó tárgyalások megkezdésére vonatkozó javaslatokat. /folyt.köv./ kö

14.48 250283 2459

H'

-.-

sb0036 4 130 mtib1040

közös közlemény ... /2. rész/

a megbeszéléseken leszögezték: az mszmp és a finn kommunista párt mindent megtesz azért, hogy földrészünkön tovább éljen a helsinki szellem, szolgálja európa és a világ népeinek békéjét és biztonságát.

az mszmp és a finn kommunista párt az egész világ békéje szempontjából elengedhetetlennek tartja, hogy igazságos módon, az érintett népek érdekeinek megfelelően, tárgyalások útján rendezzék a fejlődő világ különböző térségeiben meglévő helyi konfliktusokat, válsággócokat.

a két párt képviselői megegyezéssel állapították meg, hogy a hagyományos alapokon jól fejlődnek a magyar-finn kapcsolatok. az mszmp és a finn kommunista párt a jövőben is tevékenyen kíván hozzájárulni e gyümölcsöző viszony elmélyítéséhez.

az mszmp és a finn kommunista párt képviselői egybehangzóan igen fontosnak minősítették a kommunista és munkáspártok véleménycseréjét, együttműködését, összefogását. ennek szellemében tovább erősítik internacionalista kapcsolataikat.

x x x

a finn kp küldöttsége pénteken délután elutazott budapestről. bucsuztatásukon jelen volt szürös mátyás, a központi bizottság tagja, a külügyi osztály vezetője. /mti/

k mm/kö bc pr
14.50 250283 1226

H'

--

sb0037 4 150 mtib1041

zavartalan tüzelőellátás

1983. február 25. - a február második felében érkezett tél, az erős lehülés ellenére sem volt fennakadás a tüzelőellátásban. a bányászok a szerződöttnél több szenet és brikettet szállítottak a tüzép-telepeknek, amelyeknek készlete most mintegy 400 ezer tonna, nagyobb, mint a tél kezdetén. az értékesítés viszont csökkent, 13 százalékkal kisebb mint múlt év azonos időszakában. a készletek növekedése ellenére a tüzép-telepek fogadják a bányászok további szállítmányait, hogy az ellátásban akkor se keletkezessenek zavarok, ha netán márciusban a szokásosnál hidegebb lenne és megélnék a tüzelőanyag-vásárlás. tüzfából korábban sem voltak gondok, s most is van elegendő.

az ország vezetékes energiahálózatai elektromos energiából és gázból továbbra is korlátozás nélkül gondoskodnak az igények kielégítéséről. az áfor-nak elegendő készlete van háztartási tüzelőolajból, s a kőolajfinomítóktól folyamatosan érkeznek az újabb szállítmányok. így az ország mintegy 3 ezer háztartási tüzelőolajjárúsítóhelyére is fennakadás nélkül szállítják ki az utánpótlást. /mti/

i sb/mg/mm bam/er pr

14.51 250283 1137

--

sb0038 4 130 mtib1042

kitüntetés /kerekes sándor/

1983. február 25. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa kerekes sándornak, a minisztertanács titkársága nyugalmazott főosztályvezetőjének több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége elismeréseként, 70. születésnapja alkalmából a szocialista magyarországi érdemrend kitüntetését adományozta. a kitüntetés borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese adta át. jelen volt szűcs István, az mszmp budapest v. kerületi bizottságának első titkára. /mti/

Istvánné

ka/mz pr

15.00 250283 0512

H'

--

sb0039 4 160 mtib1043

kiállítás kísérleti filmekről

1983. február 25. - a magyar kísérleti filmezés történetét bemutató kiállítás nyílt pénteken a budapesti kiállítóteremben. a filmes szakma kísérleteinek elsősorban azokat a produkciókat tekinti, amelyekben az alkotók a megszokottól eltérő módon használják fel a filmműanyag adta technikai lehetőségeket és ezzel újszerű képi és gondolati együtteseket hoznak létre.

a „film/művészet”, címet viselő tárlat a 20-as évek kezdetétől mutatja be a magyar avantgarde filmezés főbb állomásait. fotográfiák, tablók, írás- és filmrészletek igazolják, hogy a kísérletező kedv, alkotásokkal is dokumentálhatóan volt jelen a magyar filmgyártás eddigi történetében. a bemutató egyik érdekes darabja például moholy-nagy lászló 1921-ben készített film-forgatókönyve, amely külső megjelenésében valódi képzőművészeti alkotás, és a kiállítás más dokumentumai is hangsúlyozzák a kísérleti film szoros kapcsolatát a zenével és más művészeti ágakkal.

a történeti áttekintésből kitűnik, hogy az utóbbi években elsősorban a balázs béla filmstúdió ad helyet a kísérletező kedvű filmeseknek. a kiállítás azt is kutatja, hogy lehetséges-e a közvetlen kapcsolat a „profi játékfilmgyártás”, és a kísérleti film között? néhány alkotó példája azt bizonyítja: igen, de kétségkívül igaz, hogy a kísérleti filmforma a helyét és a közönségét világszerte a modern muzeumokban, galériákban és film-klubokban találta meg. a magyar kísérleti film története jórészt feltáratlan: a kiállítás értékét emeli, hogy vállalkozik az áttekintésre, törekvéseket és tendenciákat mutat be.

a kiállítás március végéig tekinthető meg. /mti/

di/pá/ag/mz pr

15.06 250283 1671

--

sb0040 4 130 mtib1044

tovább javult a forgalom biztonsága a bkv járművein /1. rész/

1983. február 25. - bebizonyosodott, hogy a sűrűbb forgalommal nem jár együtt szükségszerűen a több baleset - foglalta össze az elmúlt év statisztikai adataiból lesűrűsíthető tanulságokat gyene lászló, a budapesti közlekedési vállalat forgalmi igazgatója pénteken, a bkv forgalomirányítási központjában tartott sajtótájékoztatón.

az elmúlt évben 4505 ember sérült meg a budapesti közutakon, s közülük - az 1976-os 465-höz képest - csak 209 közlekedő sérülését okozták a bkv járművezetői. természetesen ezzel sem elégedettek a vállalat forgalombiztonsági szakemberei, s széleskörű kutatásokkal, a megelőző munka, a propaganda javításával igyekeznek tovább csökkenteni a balesetek számát. az elmúlt évben szemügyre vettek valamennyi budapesti közúti vasúti átjárót, amelyen tömegközlekedési járművek haladnak át. a 66 vasúti kereszteződésen naponta sokszázezer embert szállítanak át a bkv járművei, különösen nagy tehát a buszvezetők felelőssége. a vizsgálat tapasztalatait a járművezetők oktatásában hasznosították, s a már korábban kezdődött megelőző munka sikerességét bizonyítja, hogy e veszélyes átjárókban immár tíz éve nem volt személyi sérüléssel járó baleset a fővárosban.

a tavalyi statisztikai adatok ugyan kedvezőek, mögöttük azonban számos veszélyes jelenség rejlik - mondotta a bkv forgalmi igazgatója. így például tavaly nem csökkent a gyalogosok, az utasok hibájából történt balesetek száma, az utcai gyermektragédiákhoz pedig többször kellett riasztani a mentőket mint 1981-ben. mindez azt bizonyítja, hogy a propagandamunka, a biztonságos közlekedésre nevelés nem eléggé hatásos.

figyelemre méltó, hogy amíg 1981-ben 338-an, tavaly már 466-an sérültek meg a metró mozgólépcsőin. valószínűleg itt is hibáztatható a nem kellő tájékoztatás, hiszen a sérültek több mint fele 60 éven felüli, akik sokszor nehezen mozognak, s nem mérik fel kellően a mozgólépcsőn való közlekedés veszélyeit. megdöbbentő adat az is, hogy a mozgólépcsőn megsérült utasok 32 százaléka italos állapotban volt; ez rávilágít az állomáson dolgozók felelősségére is. a tavalyi tapasztalatok alapján a bkv a vasúti átjáróknál folytatott átfogó vizsgálatához hasonló ellenőrzést tervez idén a mozgólépcsőknél.
/folyt. köv./ sr/tr/kö -ár pr
15.07 250283 2309

--

sb0041 4 130 mtib1045

tovább javult a forgalom ... /2. rész/

Visszét

régóta köztudott, a számok azonban ^{és} meglepő pontossággal bizonyítják: fővárosunkban van jónéhány olyan utvonal, amely veszélyesebb az átlagosnál. Ilyen például a Bartók Béla ut, ahol tavaly 84 baleset történt, ide sorolható a Dózsa György utnak a XIV. kerületi szakasza, a Fehér ut, a Kerepesi ut, a Népköztársaság utja, a Szilágyi Erzsébet fasor, valamint a XIII. kerületi Váci ut. ezeken a szakaszokon az elkövetkező időszakban a BKV gyakrabban végez majd ellenőrzést, és forgalomtechnikai intézkedéseket is tesz a veszélyek elhárítására.

a statisztikai adatok azt bizonyítják, hogy késő délutánonként, 15 és 17 óra között kiugróan sok a baleset. mindez nem magyarázható csupán a csúcsforgalommal, ezért pszichológusok, orvosok bevonásával indított vizsgálatot a BKV. arra a meglepő megállapításra jutottak, hogy a BKV járművezetői által okozott balesetek többnyire nem a szolgálat vége felé, hanem éppen kezdete után két-három órával következnek be. a vizsgálat további két, ugyancsak nem várt eredménye: a legtöbb baleset száraz úton, természetes világítás mellett történik; a terelő utvonalakon pedig kimondottan jó a forgalom biztonsága. a tapasztalatokat most dolgozzák fel, s a következtetések levonása után intézkednek majd.

rendkívül gyakran történik akkor a baleset, amikor a trolibusz vagy autóbusz még el sem indult a megállóból. tavaly kétszer annyian sérültek meg az álló járműveknél, mint egy esztendővel korábban. természetesen itt is a nehezen mozgó idős embereket fenyegeti a legnagyobb veszély, azonban e baleseteknek gyakran az az oka, hogy a személygépjárművezetők nem tisztelik kellően a megállókat. egy, a közlekedésrendészettel közösen tartott vizsgálat során a 74-es trolibusz vonalán alig találtak olyan megállót, ahova a troli szabályosan beállhatott volna, s ugyanez a helyzet egyebek között a 15-ös autóbusznál.

az ideai tervekről szólva Gyene László elmondta, hogy különösen figyelik majd a tilos jelzésen történő áthaladást, s a fővárosi közlekedésbiztonsági tanáccsal együttműködve mindent megtesznek azért, hogy javuljék a helyes közlekedést bemutató propaganda, amely emberéleteket menthet. /mti/

sr/tr/kö -ár pr
15.13 250283 2218

M

--

sb0042 4 150 mtib1046 /közönségszolgálat/

autó-sorszámok

1983. február 25.

trabant limousin hycomat	budapest	103
trabant hycomat combi	budapest	82
trabant limousin	budapest	14172
	győr	12069
	debrecen	9604
trabant combi	budapest	6047
	győr	3406
wartburg limousin	budapest	8134
	győr	5002
wartburg de lux	budapest	11224
	győr	6170
wartburg de lux tolótetős	budapest	2110
wartburg limousin tolótetős	budapest	1362
wartburg tourist	budapest	4171
	győr	1612
skoda 105 s	budapest	6613
	győr	5742
	debrecen	5216
skoda 120 l	budapest	12183
	győr	9020
	debrecen	7539
skoda 120 gls	budapest	304
lada 1200	budapest	20693
	debrecen	13020
	győr	6568
lada 1300 s	budapest	8761
	debrecen	5746
	győr	2081
lada 1500	budapest	8569
	debrecen	5870
	győr	2436
lada combi	budapest	4637
	debrecen	2425
moszkvics	budapest	12052
polksi fiat 126 p	budapest	15132
	győr	4432
polksi fiat 1500		3532
dacia	budapest	10919
	debrecen	5349
zasztava	budapest	1180

/mti/ kf/kö bam pr
15.25 250283 2077

H

--

sb0043 4 150 mtib1047 /közönségszolgálat/

enyhülés - agrometeorológiai tájékoztató

1983. február 25. - az elmúlt héttől az ország egész területén igazi tél uralkodott. a dunántul és a kisalföld, valamint az északi-középhegység nagy részét 5-30 cm vastag hótakaró borította, ugyanakkor az alföld csak vékony hóleplet kapott. így a dunántulon éjszaka igen alacsony, mínusz 5 és 10 fok közötti hőmérsékletek alakultak ki. az alföldön az összefüggő hótakaró hiányában a hajnali fagyok enyhébbek voltak, de egyes helyeken ott is mértek mínusz 10 fok alatti hőmérsékletet. szerencsére a talaj közelében erős hideg csak a hótakaróval borított dunántuli dombvidéken fordult elő, ezért az őszi vetésekben nem esett kár.

az elmúlt hét szegény volt friss csapadéokban, amelynek értéke nem érte el a 10 millimétert. az alacsony hőmérséklet miatt a hó nem olvadt el, s nem szivárgott a talajba. ennek ellenére, mert a talaj nedvességtartalma magas, a párolgás csekély volt, az ország nyugati részében a telítéshez közeli, az alföldön pedig 90 százalék körüli.

a következő hét időjárása már változik. a hét elejéig még változóan hűvös, tulnyomóan napos idő várható mínusz 1 és plusz 4 fokos nappali, valamint mínusz 5-10 fokos hajnali hőmérséklettel. gyakran alakul ki hajnali köd, amely azonban a napsütés hatására gyorsan feloszlik. a jövő héten több felhőzettel, de számottevő csapadék nélkül kevésbé télies időjárást hozó légtömegek árasztják el a kárpát-medencét. a legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 2-7 fok, a legalacsonyabb éjszakai kevéssel fagypont alatt várható.
/mti/

kf/bam/mz pr

15.35 250283 1568

H

.-.

sb0044 4 150 mtib1048 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. február 25. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása vasárnap reggelig:

ausztria:
-----

nyugat felől erősen megnövekszik a felhőzet, néhány helyen már kisebb esővel. a hőmérséklet szombaton kora délután 4, 9, vasárnap hajnalban -1, plusz 4 fok.

csehszlovákia:
-----

nyugat felől időnként megnövekszik a felhőzet, csapadék még nem várható. reggel helyenként köd. a hőmérséklet szombaton kora délután 2, 7, vasárnap hajnalban -4, plusz 1 fok.

szovjetunió:

általában kevés felhő, csapadék nélkül. reggel páráság, helyenként köd. a hőmérséklet szombaton kora délután 1, 6, vasárnap hajnalban -2, -7 fok.

románia:

általában kevés felhő, csapadék nélkül. reggel páráság, helyenként köd. a hőmérséklet szombaton kora délután 2, 7, vasárnap hajnalban -1, -6 fok.

jugoszlávia:
-----

időnként kissé megnövekszik a felhőzet, számottevő csapadék még nem valószínű. reggel helyenként köd. a hőmérséklet szombaton kora délután 4, 9, vasárnap hajnalban -2, plusz 3 fok. /mti/

kf/kö bam pr

15.42 250283 1162

R

.-.

sb0045 4 150 mtib1049

növelik a napraforgó hozamát

1983. február 25. - nyolc év alatt megháromszorozódott az ország napraforgótermő területe, s egy tonnával nőtt a hektáronkénti hozam. nagy része van ebben a tíz éve működő bácsalmási napraforgótermesztési rendszernek, amely csütörtökön tartotta idei feladategyeztető megbeszélését a 41 partnergazdaság képviselőinek részvételével. a rendszerhez tartozó gazdaságokban, amelyek a hazai vetőmagellátásról is gondoskodnak, a hektáronkénti hozam tavaly elérte a 2270 kilogrammot. az országos átlag 1950 kilogramm. most elhatározták, hogy a termelési technológia korszerűsítésével, új hibridek alkalmazásával tovább növelik a hozamot. ebben segítségükre van a gazdag hazai fajtakínálat. ötvennégy nagy olajtartalmu fajtából, illetve hibridből választhatnak a termőhelyi adottságoknak megfelelően. /mti/

lász/st/mz pr

15.45 250283 0860

--

sb0046 4 150 mtib1050 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. február 25. - az európai nagyvárosok szombatira várható maximális hőmérséklete:

párizs	10
london	7
oslo	3
stockholm	4
helsinki	3
berlin	6
varsó	4
leningrád	0
moszkva	0
kijev	2
prága	5
bécs	7
róma	12

H'

madrid	17	
belgrád	8	
bukarest	3	
szófia	3	
athén	8	fok. /mti/

kf/kö bam pr
15.46 250283 0489

--

sb0047 4 130 mtib1051

tausz jános köszöntése

1983. február 25. - tausz jánost, az mszmp központi ellenőrző bizottsága titkárságának tagját, az ibusz nyugalmazott vezérigazgatóját, a munkásmozgalom régi harcosát párttagsága 50. évfordulója alkalmából pénteken gyenes andrás, az mszmp központi ellenőrző bizottságának elnöke köszöntötte, és átadta a központi bizottság emléklapját. jelen volt somogyi imre, a központi ellenőrző bizottság titkára. /mti/

tr/kö -ár pr
15.47 250283 0457

--

sb0048 4 150 mtib1052

80-90 tonna fűtőolaj a dunában - nagy erővel dolgoznak a folyam megtisztításán

1983. február 25. - egy tolózár hibás beállítása miatt még február 16-án mintegy 80-90 tonna fűtőolaj került a dunába nyergesujfalunál a magyar viscosagyárból. az olaj, szerencsére, azonnal tömbökbe merevedett, amint érintkezésbe került a hideg vízzel, a tömböket pedig, ugyancsak szerencsére, az átlagosnál erősebb szél a part felé sodorta. ennek köszönhető, hogy a fűtőolaj nem okozott halpusztulást, és nem szennyezte a körzetben lévő kutakat. a tömbökbe merevedett olaj mintegy 3 kilométeres parti szakaszon helyezkedett el, így nem érintette sem a folyam belső felületét, sem távolabbi partjait.

H'

a vízszennyezést az észak-dunántuli vízügyi igazgatóság mérőhajója február 22-én fedezte fel. a vízügyi igazgatóság a riasztással egyidejűleg harmadfoku vízminőségvédelmi készültséget rendelt el, és szakemberei - a viscosagyáriakkal együttesen - azonnal hozzáfogtak a folyam megtisztításához. speciális vízi járművekkel, markológépekkel és más eszközökkel dolgoznak azóta is az olajtömbök eltávolításán. gépekkel, emberekkel segítenek a környező, a nyergesujfalui és a lábatlani üzemek is. péntekig a kiömlött fűtőolajnak 80 százalékát sikerült összeszedniük és eltávolítaniuk. az olaj 90 százaléka újból hasznosítható.

a köjál, a vízügyi igazgatóság, az észak-dunántuli víz- és csatornaművek, valamint a magyar viscosagyár azonnal megszervezte a dunaparti kutak állandó, szigorú ellenőrzését, hogy a lakosság továbbra is kifogástalan ivóvizet kapjon. /mti/

áb/wmé kz/er pr

15.51 250283 1590

-. -

sb0049 4 160 mtib1053

befejeződtek az országos agrárfilmnapok

1983. február 25. - pénteken gödöllőn befejeződtek a xx. országos agrárfilmnapok. programjában összesen negyvenöt szakfilmet vetítettek le az agrotechnikai újdonságokból, az új gépekről, a korszerű technológiákról. csütörtökön a talajműveléssel, az állattartással, a növénytermesztéssel, a kertgazdálkodással, valamint a gépesítés és a karbantartás kérdéseivel foglalkozó szakfilmek kerültek közönség elé.

az országos agrárfilmnapokon nyolc díjat osztottak ki. a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter díját az agroinform stúdiójában készített talajművelés nehéz_kultivátorral című film kapta. a három nívódíjat a bakonyerdő és a fehérjeforrások növelésének lehetőségei, valamint a badacsonyi szőlő- és bortermelési rendszer című szakfilm készítői vehették át.

a következőkben valamennyi megyében megrendezik a helyi sajátosságoknak megfelelő tematikával - az agrárfilmnapok programját. az azokon kiválasztott művek kópiái a megyei filmtárakba kerülnek, így hozzáférhetőek lesznek az újdonságok iránt érdeklődő mezőgazdasági és élelmiszeripari szakemberek számára. a filmszemlén

H'

sikert aratott az orion gyár segítségével megrendezett agro-video bemutató. a művelődési központ előterében 48 televízióból összeállított video-falon vetítették a mezőgazdasági szakfilmeket. /mti/

vir/mv/ká/mz pr

15.51 250283 1366

-. -

sb0050 4 160 mtib1055 /közönségszolgálat/

a fővárosi operettszínház közleménye

1983. február 25. - a fővárosi operettszínház igazgatósága közli, hogy a február 27-én, vasárnap délelőttre hirdetett meseballet című előadás betegségek miatt elmarad. a jegyek a váltás helyén visszaválthatók. /mti/

pá/-ár/mz pr

15.55 250283 0285

-. -

sb0051 4 130 mtib1056 /közönségszolgálat/

a főinform jelenti

1983. február 25. - megváltozott a forgalmi rend a róbert károly köruton a domus áruház előtt. a gépkocsivezetők a külső sávból csak jobbra kanyarodhatnak a lehel utcába, a belső sávban pedig egyenesen folytathatják utjukat a kacsóh pongrác uti felüljáró felé.

vágányjavítás miatt villamospótló autóbuszok közlekednek február 26-ról 27-re virradó éjszaka az 50-es villamosok helyett 23.40 órától hajnali 3.10 óráig a vonal teljes hosszában, valamint a 43-as villamosok helyett 0 óra 10 perctől hajnali 4 óra 10 percig a varga jennő tér és nagytétény végállomás között.

hétfőtől fél szélességben lezárják a xiii. kerületben a tüzér utcát a dózsa györgy ut és a hun utca között, az utpálya korszerűsítése miatt.

H'

február 28-án 9 órakor megkezdik a budaörsi ut, szirmai istván ut kereszteződésénél lévő vasuti felüljáró felújítását. emiatt a kétszer kétsávos szirmai istván uton a belső sávokat lezárják, így csak egy-egy sávban haladhat a forgalom. /mti/

na/mm/mi/-ár/mz pr

15.58 250283 1026

--

sb0052 4 160 mtib1057

összefogás vérellátó állomás építéséért miskolcon

1983. február 25. - széles körű társadalmi összefogás jött létre miskolcon egy új vérellátó állomás kialakítására. pénteken a borsod megyei tanács tervező vállalatának dolgozói jelentették be, hogy társadalmi munkában vállalják a beruházási program, annak jóváhagyása után pedig a kiviteli tervek elkészítését. a miskolci semmelweis kórház műszaki csoportja ugyanakkor a beruházás lebonyolítására vállalkozott, szintén társadalmi munkában.

a borsodi szénbányák, a diósgyőri Lenin kohászati művek és más üzemek, intézmények szocialista brigádjai csatlakoztak a borsodi vegyi kombinát nagyüzemi vöröskereszt szervezete által kezdeményezett összefogáshoz. a munkások az idén, jövőre és 1985-ben évente egy-egy kommunista bérét szánják a nemes célra. úgy tervezik, hogy a teljes beruházási összeg felét társadalmi munkával teremtik elő. a másik felét az egészségügyi minisztérium adja. *Vitesszek*

a jelenleg működő vérellátó állomás csaknem 30 éve épült miskolcon, s ma már nem felel meg a követelményeknek. eredetileg évi 2000 liter vér vételére rendezték be, jelenleg viszont már évente több mint 9000 litert kapnak innen az egészségügyi intézmények. társadalmi összefogás nélkül csak az évtized végén épülhetett volna új vérellátó állomás a városban. /mti/

kör/tné kz/er pr

16.05 250283 1342

--

sb0053 4 130 mtib1058

ndk-beli egyházi személyiség látogatása

1983. február 25. - miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke pénteken fogadta werner leich eisenachi evangélikus püspököt, az ndk-beli egyházi luther-bizottság elnökét, aki a magyarországi evangélikus egyház meghívására tartózkodik hazánkban. a megbeszélésen részt vett dr. káldy zoltán, az evangélikus egyház püspök-elnöke. /mti/

ig pr

16.10 250283 0415

--

sb0054 4 130 mtib1059

metró, árpád-hid, róbert károly körut - az észak-budapesti közlekedési beruházások idej programja

1983. február 25. - 1984 őszére befejeződik három nagy budapesti közlekedési építkezés. az észak-déli metróvonal 1,8 kilométerrel bővül, két új állomás készül el: a dózsa györgy uti és az árpád-hid. befejeződik az árpád-hid felújítása, és ezzel egyidőben a flórián tér rendezése. a róbert károly köruton 2x4 sávos utpálya épül, a lehel uti csomópontnál pedig gyalogos aluljáró.

a jelentős, mintegy 8 milliárd forint értékű beruházások idej programjáról pénteken döntött a beruházások operatív koordinációs bizottsága. a tanácskozáson mérlegelték az építkezések jelenlegi helyzetét, s ennek megfelelően határozták meg az idej temivalókat. ebben az évben nem lesznek látványos változások, hiszen az átépített csomópontokat csupán jövőre adják át a forgalomnak. az idej ,,láthatatlan,, teendők jelentőségét azonban mutatja, hogy ezek a beruházás összköltségének több mint egyharmadát emésztik fel.

az észak-déli metróvonal újabb szakaszánál, az élmunkás tér és az árpád-hid között a két-metrónak és a hidépítő vállalatnak be kell fejeznie az állomások és az alagutak szerkezetépítését, hogy utána megkezdődhessenek a belső-építési és a technológiai szerelési munkálatok. idej feladat az aluljárók, valamint a váci ut forgalmát a róbert károly körut felett átvezető felüljáró építése, az aszfaltutépítő vállalat pedig már hozzálát a felszíni rendezésekhez is. idén megkezdődnek az előkészületek a metró újabb, az árpád-hidtól északra nyuló szakaszának építéséhez is.

folytatódik az árpád-híd felújítása: az ideai feladat a hid északi oldala acélszerkezetének elkészítése. átadják a forgalomnak a hid pesti lábánál, a déli oldalon lévő felhajtótutat, jelentős változás várható nyárra a flórián tér környékén. a korvin ottó ut végleg becsatlakozik a szentendrei ut nyugati oldalához, elkészül a vörösvári ut déli utpályája. ezzel felszabadul a tér északi oldala, s várhatóan enyhülnek a környék forgalmi gondjai. az év végére elkészül az északi közuti felüljáró szerkezete, befejeződik a flórián téri gyalogos aluljáró szerkezetépítése, s nekifognak a belső építészeti munkáknak. a mintegy 15 ezer négyzetméter alapterületű aluljáróban a tervek szerint elhelyezik a környéken talált római kori műemlékeket is. a róbert károly körútján építkezésen idén elkészítik a déli utpályát, amelyen megindul a forgalom, hogy az építők megkezdhessék a munkát az ut északi oldalán. a lehel uti csomópontnál a szakemberek „megszabadítják”, a közművektől a leendő aluljárók helyét, s hozzákezdnek a szerkezetépítéshez is. /mti/

sr/pá ag/er hgy

16.14 250283 2663

.-

sb0055 4 150 mtib1060

az ipari minisztérium és a vasasszakszervezet vezetőinek megbeszélése /1. rész/

1983. február 25. - az ipari tárca és a vasasszakszervezet együttműködésének tapasztalatairól és annak továbbfejlesztéséről pénteken megbeszélést tartottak a vasasok székházában az ipari minisztérium és a szakszervezet vezetői.

mindenekelőtt megállapították, hogy az egy évvel ezelőtti konzultáció óta hatékonyabbá vált a minisztérium és a szakszervezet közös munkája. a jó munkakapcsolatok segítették az információk és a vélemények cseréjét, a sokoldalú vitákat és a megalapozott közös álláspont kialakítását. igaz, amikor egy-egy konkrét feladat megoldásának módjáról esett szó, gyakran ütköztek a vélemények, de végül is sikerült megtalálni a kölcsönösen kielégítő megoldást. így volt ez az ötnapos munkahétre való átállás, a munkavédelem, a munkaverseny értékelése során és több szociálpolitikai kérdésben.

a minisztérium és a szakszervezet vezetői hangsúlyozták: az együttműködésben eddig is törekedtek az ágazati sajátosságok és az egységes iparirányítási szempontok közös érvényesítésére. erőfeszítéseket tettek, hogy mind a gépiparban, mind a kohászatban

és a villamosenergia-iparban javuljon a termelékenység és a hatékonyság. folyamatosan figyelemmel kísérték a vasiparban dolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulását. elismeréssel szóltak arról, hogy vállalatok a szigorubb gazdálkodási helyzetben is törekednek az élet- és munkakörülmények fejlesztésére. a szakszervezet vezetői további közös kezdeményezéseket igényelnek a melegüzemi dolgozók helyzetének javítására. ezentul is megkülönböztetett figyelmet fordítanak a gazdaságilag nehéz helyzetbe került vállalatoknál dolgozók szociális és jóléti ellátására.

a pénteki megbeszélésen áttekintették az évindítás tapasztalatait is. a vállalatvezetők és a szakszervezeti tisztségviselők felkészítése segítette a tervezőmunkát. felelősségérzet jellemezte a testületi üléseket, növekedett a vállalati tervekészítés demokratizmusa. általános tapasztalat, hogy a dolgozók egyre inkább megértik a népgazdaság helyzetét és világosabban látják, hogy a korábbiaknál nagyobb erőfeszítésekre van szükség, s ezt vállalják is. ugyanakkor elvárják a vezetéstől, hogy a feladatok végrehajtásához szükséges feltételeket megteremtsék. /folyt. köv./ sz/er/ig

16.14 250283 2313

.-

sb0056 4 150 mtib1061

az ipari minisztérium és a vasasszakszervezet vezetőinek megbeszélése /2. rész/

a bizalmi testületek néhány esetben nem fogadták el az előterjesztett tervjavaslatokat. olyan átdolgozást javasoltak, amely jobban figyalembre veszi a vállalati lehetőségeket és a dolgozók érdekeit. a tárca és a szakszervezet vezetői egyetértettek abban, hogy a termelés folyamatosága érdekében nagyobb figyelmet kell fordítani az importgazdálkodásra és a vállalatok közötti kooperációs- és szerződéses fegyelem javítására.

a vasasszakszervezet vezetői arról is beszámoltak, hogy tapasztalataik szerint az alacsony hatékonyságú és veszteséges vállalatok helyzetének rendezése lassu, a helyi intézkedések kidolgozása nehézkesen halad, s így a dolgozók bizonytalanságban végzik munkájukat. a dolgozók igénylik, hogy a tárca és a szakszervezet vezetői kezdeményezőbbben és következetesebben lépjenek fel.

a partnerek egyetértettek abban, hogy az ideai tervfeladatok végrehajtása kiemelten fontos, továbbra is nagy figyelmet kell fordítani az élet- és munkakörülmények alakulására, a szociális

ellátás szintentartására. egyre sürgetőbb a szakember-utánpótlás megoldása. jobban kell népszerűsíteni az egyes szakmákat és fokozni a nagyipari munkások társadalmi megbecsülését.

megállapodtak, hogy az év során további konzultációkat tartanak, egyebek között a kohászat helyzetéről, az áruellátásról, a választékbővítésről, a minőség javításáról, a szolgáltatások fejlesztéséről, az elektronikai program végrehajtásáról, valamint az anyag- és energiatakarékosságról. /mti/

sz/er/ig -bam hgy

16.17 250283 1596

.-.

sb0057 4 150 mtib1063

sajtótájékoztató a lengyel gazdasági reformról

1983. február 25. - az 1982-ben bevezetett Lengyelországi gazdasági reformról a lengyel külkereskedelmi kamara, a statisztikai főiskola, és iparvállalatok vezetői, gazdasági szakemberek, pénteken sajtótájékoztatót tartottak a budapesti lengyel kulturában.

a lengyel közgazdászok elmondták, a reformot nehéz körülmények között kezdték el, hiszen az ország nemzeti jövedelme az utóbbi években csökkent, nincs egyensúlyban a gazdaság és a piac, visszaesett az életszínvonal. mégis a reformra szükség van, mert csak annak fokozatos megvalósulásával szűnhetnek meg a mai negatív tendenciák. a reform lényege, hogy növekedjék a gazdasági cselekvés hatékonysága. a vállalatoknak önállóan kell gazdálkodniuk, működésük öngazgatáson és önfinanszírozáson alapul. munkájuknak egyeznie kell a központi terv célkitűzéseivel és azok érvényesítésére, illetve megvalósítására gazdasági eszközöket alkalmaznak.

jelenleg, a gazdasági megújulás első, ugynevezett átmeneti időszakában a lengyel vállalatoknak számolniuk kell azzal, hogy a legfontosabb nyersanyagokat, alapanyagokat, devizát központilag osztják el. az elmúlt alig több mint egy év alatt módosult a tervezési rendszer. növekedett a vállalati önállóság, bevezették a beszerzési és az értékesítési árak reformját, megváltozott a vállalatok pénzügyi rendszere, új tanácsadó és konzultatív testületek létesültek és megnövekedett a bankok szerepe. egész sor korábbi tröszt-forma megszűnt, helyüket a vállalatok önálló döntésén alapuló társasági forma váltotta fel.

a lengyel gazdasági szakemberek arról is szóltak, hogy a népgazdasági tervek véglegesítése előtt ezentul több változat készül a középtávu népgazdasági tervekből, a lengyel parlament, a szejm azok közül egyet elfogad, és a tervező szervek azt dolgozzák ki részleteiben. végül elmondták, hogy gazdaságirányításukban felhasználják más szocialista országok tapasztalatait is. /mti/

sz/ka bam/er hgy

16.23 250283 1983

.-.

sb0058 4 150 mtib1064

szennyviziszap talajerő-pótlásra

1983. február 25. - a kommunális szennyviziszap hasznosításával kapcsolatos kísérletek eredményeiről tájékoztatták a szakembereket pénteken a székesfehérvári kossuth termelőszövetkezetben, ahol a keszthelyi agrártudományi egyetem kutatói 30 hektáron, tehát lényegében üzemi körülmények között próbálják ki, hogy milyen hatással van a növények fejlődésére, a talajok tápanyagtartalmára, állapotára ez a foszforban, nitrogénben és káliumban gazdag szervesanyag. mint elmondták, az eddigi tapasztalatok szerint a kommunális szennyviziszap - a megfelelő sterilizálás után - alkalmas a talaj tápanyag-tartalmának növelésére, a műtrágya adagok csökkentésére. a hasznosítása eddig részben szemléleti, részben anyagi okok miatt nem oldódott meg, pedig korlátlan mennyiségben állna a gazdaságok rendelkezésére. székesfehérvárott például mintegy 14 ezer köbméter szennyviziszap keletkezik évente, s ez több száz hektár tápanyag pótlására elegendő. /mti/

dáv/kz/mmé er pr

16.29 250283 1012

.-.

sb0059 4 160 mtib1065

radnóti emlékbizottság és irodalmi társaság alakult győrött

1983. február 25. - a radnóti emlékbizottság és irodalmi társaság pénteken tartotta alakuló ülését győrött. a társaság a radnóti emlékbizottság utóda, amely több mint egy évtizeden át tevékenykedett igen eredményesen. megteremtette a közéletiséget szolgáló kortárs költészet kétévenkénti ünnepét, a radnóti biennálét, rangos művészeti díjakat alapított, külön érdeme a vállalkozásnak, hogy az amatőr versmondó-mozgalom támogatására rendszeresen megrendezte a felnőtt amatőr versmondók országos versenyét.

az ujonnan megalakult irodalmi társaság folytatja a radnóti-kultusz ápolását, valamint a kortárs költészet, különösképpen a hazafias és közéleti líra támogatását és népszerűsítését. ezen kívül - amint az alakuló ülésen elmondták - céljának tekinti győr-sopron megye irodalmi értékeinek feltárását, az írásos emlékek felkutatását és a gyűjtőmunkák, kutatóexpedíciók megszervezését. a társasági élet lehetőséget biztosít az irodalomkutatóknak, továbbá az irodalom mai művelőinek és az irodalomkedvelőknek a legújabb szépirodalmi alkotások bemutatására, a vitára, olvasó- és emlékülések rendezésére. sokoldalú tevékenységét a hazafias népfront győr-sopron megyei bizottsága irányítja és szervezi.

az irodalmi társaságot az írószövetség részéről fodor andrás alelnök köszöntötte, majd nyílt szavazással megválasztották a vezetőséget. a társaság tagjai öt munkacsoportba tömörülve látnak munkához. /mti/

mzs/sza/ká/ig pr

16.33 250283 1511

--

sb0060 4 180 mtib1066

emberölésért tíz évi fegyház

1983. február 25. - tíz évi fegyházbüntetésre ítélte pénteken a székesfehérvári megyei bíróság góman jános 26 éves büntetett előéletű ercsi lakost, aki tavaly szeptember 24-én bicskájával életveszélyesen megszurta a 17 éves - vele csak névrokonságban álló - góman gusztávot, s megsebezte testvérét, a 16 éves ivánt. a vádlott a bűncselekmény délutánján budafok-nagytétény vasutállomáson összetalálkozott góman ivánnal és ellopott tőle hétszáz forintot. a sértett este közös lakhelyükön ercsiben - rokonaival együtt várta a hazatérő gómant, aki bicskát rántott, majd vita közben olyan súlyosan megsebezte góman gusztávot, hogy az a kórházba szállítás közben meghalt. góman testvérének nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket okozott. a vádlott és védője enyhítésért fellebbezett, a vád képviselője három nap gondolkodási időt kért. /mti/

dáv/fné kz/er pr

16.34 250283 0900

--

sb0061 4 160 mtib2001 /közönségszolgálat/

hétvégi programok a fővárosban

1983. február 25. - a tourinform tájékoztatása szerint szombaton helytörténeti séta indul délelőtt negyed tízkor a viii. kerületi gutenbergtéri szabó erwin könyvtár elől. a hilton szállóban este nyolc órakor karnevál kezdődik. a radnóti miklós művelődési házban este fél kilenckor farsangi lottó-bálra várnak vendégeket.

vasárnap a budapesti történeti muzeumban délelőtt fél tizenkettőkor a békési szegedi kis istván gimnázium vegyes kamarakórusa ad hangversenyt. ujbudán az ady endre művelődési és munkás továbbképző központ derkovits ifjúsági klubjában délután 5-kor és este 7-kor rock-dzsesszbalett estét tart az ikarosz együttes. a műegyetem ezres klubjában este fél hétkor komár lászló és a fórum együttes lép fel. /mti/

jgy/ka -ár/er hgy

16.40 250283 0802

--

sb0062 4 160 mtib2002

befejeződött a műfordítók találkozója

1983. február 25. - pénteken befejeződött a magyar, cseh, szlovák és szlovákiai magyar műfordítók találkozója. a magyar írók szövetségében tartott tanácskozás során a csehszlovákiai és magyar műfordítók, valamint a meghívott vendégek - kiadói és szerkesztőségi szakemberek - áttekintették a két nép irodalmának kölcsönös fordításában előtűnik álló feladatokat, megvitatták a művek jobb válogatása és fordítása, a műfordítók körének bővítése, képzése, a lefordított művek alaposabb, elemzőbb kritikai fogadtatása érdekében szükséges tennivalókat.

a csehszlovákiai műfordító-delegáció tagjait fogadta tóth dezső művelődési miniszterhelyettes. a találkozó pénteken este a magyar írók szövetségében rendezett fogadással zárult, amelyen jóvánovics miklós főtájtár üdvözölte a külföldi vendégeket, valamint a magyar műfordító és író kollégáikat. /mti/

mi/ig -ár hgy

16.42 250283 0921

-.-

sb0063 3 130 mtib2003 /embargó: 18.30 óráig!/
az elnöki tanács ülése

1983. február 25. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott.

az alkotmány 22. paragrafusának 2. bekezdése alapján március 24-én 10 órára összehívta az országgyűlést.

ezután birákat mentett fel és választott, majd egyéb folyamatban levő ügyekről tárgyalt. /mti/

t of/mi -ár/er hgy

16.43 250283 0355

H

-.-

sb0064 4 130 mtib2005

végső bucsu dr. mulató jánostól

1983. február 25. - mély részvétellel vettek végső bucsut dr. mulató jánostól, a magyar munkásmozgalom régi harcosától, az mszmp központi ellenőrző bizottságának volt tagjától, budapest főváros tanácsának tagjától, a fővárosi népi ellenőrzési bizottság nyugalmazott elnökétől pénteken, a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában. a ravatalnál párt-, állami és társadalmi életünk vezetői álltak diszórseget, s lerótták kegyeletüket a családtagokon kívül dr. mulató jános egykori harcostársai, munkatársai, barátai és tisztelői.

a gyászszertartáson az mszmp központi ellenőrző bizottsága, a magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége, valamint a fővárosi tanács nevében suhajda józsef, az mszmp központi ellenőrző bizottságának tagja bucsuzott dr. mulató jánostól. beszédében hangoztatta: az elhunyt ahhoz a nemzedékhez tartozott, amelynek élete és sorsa összefonódott a magyar munkásosztály öntudatra ébredésének időszakával. életutja jól példázta, hogyan választódtak ki, hogyan nevelődtek és edződtek meg az osztályharc tüzeiben, évtizedek kemény küzdelmeiben a munkásosztály legjobbjai. suhajda józsef ezután felidézte, hogy dr. mulató jános már ifju korában elkezdte magát a társadalmi haladás ügye mellett. fiatalemberként kapcsolódott be a famunkás szakszervezet munkájába, tagja lett a kommunista ifjumunkás szövetségnek, s tevékenyen dolgozott az illegális kommunista pártban is.

mulató jános felszabadulás utáni munkásságáról szólva kiemelte: a párt már a kezdetektől fontos feladatokkal bizta meg, így közreműködött a demokratikus rendőrség megszervezésében, később - miniszterhelyettesként - külkereskedelmi kapcsolataink fejlesztéséért tevékenykedett. nyugdíjba vonulásáig, 1974-ig a fneb elnökeként, s haláláig a fővárosi tanács tagjaként, számvizsgáló bizottságának elnökeként végzett felelősségteljes közéleti tevékenységet.

a család és a barátok nevében dr. szilágyi béla, nyugalmazott nagykövet bucsuzott dr. mulató jánostól. az elhunytat a munkásmozgalmi panteon sirkertjében helyezték örök nyugalomra. a gyászszertartás az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

gi/ka -ár/er hgy

16.51 250283 2176

H

-.-

sb0065 4 160 mtib2006

román györgy emlékkiállítás a műcsarnokban

1983. február 25. - román györgy festményeiből nyílt emlékkiállítás pénteken a műcsarnokban. a két esztendeje elhunyt művész posztumusz életmű-tárlatán bemutatják az eddig ismeretlen 20-as, 30-as években készült korai műveit, s azokat az alkotásokat is, amelyeket életének utolsó éveiben készített.

román györgy a magyar képzőművészet történetének egyik legérdekesebb alakja. gyakran hívták romantikus festőnek, s voltaképpen az élete is igazolta ezt a jelzőt. sokat utazott, a nyugat-európai országokon kívül élt a távol-keleten, sanghajban és tokióban. volt profi ökölvívó és „azonos”, azzal a román györgy íróval, akinek nyolc regénye és novelláskötete jelent meg. az emlékkiállításon bemutatott képek egy kalandos élet tükrei. festészete nehezen, vagy egyáltalán nem köthető elődökhöz, közel áll a népmeséhez, a gyermekrajzhoz, s gyakran a naiv művészetéhez is.

a tárlat március 20-ig látogatható. /mti/

di/p ag/er hgy

16.55 250283 0997

-.-

sb0066 4 170 mtib2007

sikkasztásért, csalásért - börtönbüntetés

1983. február 25. - a balassagyarmati megyei bíróság fellebbviteli tanácsa pénteken hirdetett ítéletet badó jánosnak, a balassagyarmati tűzép telep volt vezetőjének, csesztven jánosnének, a balassagyarmati városi kórház volt anyaggazdálkodási csoportvezetőjének és sümegi endrének, a balassagyarmati kórház gazdasági igazgatójának bűnügyében. badó jános bűnlajstromán szerepel a többi között, hogy 1980-ban önleltárral felfedezett hiányának eltüntetésére csesztven jánosnével fiktív árutárolási szerződést kötött. így sikerült elodáznia a hiány leleplezését, ráadásul jogtalan prémiumhoz is jutott. csesztvenné és sümegi pedig a kórház tulajdonát képező építőanyagokkal üzleteltek.

a bíróság badó jánost, jelentős kárt okozó, üzletszerűen elkövetett sikkasztásért és más bűncselekményekért - halmazati büntetésként - három és négy hónap szabadságvesztésre ítélte. csesztven jánosné, magánokirat-hamisításért, sümegi endrét

lev

A

folytatólagosan elkövetett csalásért, hűtlen kezelésért és más bűncselekményekért egy-egy év szabadságvesztéssel sújtotta. az ítélet indoklása rámutatott: bodó jános bizonyíthatóan mintegy kétszázhatvan ezer forint kárt okozott a társadalmi tulajdonban és magánszemélyeknek. a másik két vádlott által okozott anyagi kár összesen csaknem százezer forint. mindhármójuk esetében súlyosbító körülmény, hogy a kár jelentős részét a kórháznak okozták, továbbá, hogy gazdasági vezető létükre prédálták a társadalmi tulajdont.

az ítélet jogerős, a szabadságvesztés büntetést mindhárom elítéltnak börtönben kell letöltenie. /mti/

csiz/bgné/st/ig hgy

16.59 250283 1635

-.-

sb0067 4 150 mtib2008

zárszámadás a keceli szakszövetkezetben

1983. február 25. - pénteken tartotta zárszámadó közgyűlését az ország legnagyobb szakszövetkezete, a keceli szőlőfürt. a többszörösen kiváló szakszövetkezet tavaly is nyereségesen gazdálkodott, s így megfelelő tartalékalappal indítja az 1983-as évet. fő feladatként továbbra is a vidék híres szőlő- és meggytermesztési kultúráját fejlesztik. a tagok anyagi áldozatvállalásával tervszerűen újítják fel a régi szőlősöket, gyümölcsösöket, közös nagyüzemi táblákat alakítanak ki az egyéni tulajdonban levő, családi művelésű területeken is. a 2040 hektár szőlőterületből már csak 800 hektár a régi kisparcellás, gyalogművelésű ültetvény. a tagok 430 hektár nagytáblás, egyéni művelésű telepítés költségéből vállaltak részt. így fejlesztették a meggyeseket is, eddig mintegy 35 hektáron. a kevés híján 4000 tagú szakszövetkezet az ágazat teljes vertikumának kialakítására törekszik. épül a 27 ezer hektoliteres pince és feldolgozó, s ehhez kapcsolódik majd a borpalackozó. költségeihez a tagság is jelentős összeggel járul hozzá a közös termékértékesítésből származó jövedelemből. /mti/

lász/bné/kö st pr
17.00 250283 1156

A

-.-

sb0068 4 160 mtib2009

diákok a rivaldafényben

1983. február 25. - baranya legjobb ifju versmondóinak és diákszinjászóinak fellépésével pénteken elkezdődött pécssett az országos diáknapiok egy hétig tartó baranya megyei bemutatósorozata. a kétévencént megrendezett kulturális szemlén az idén minden eddigénél több baranyai középiskolás vesz részt, a szavalók és a diákszinpadok például két napon át, több mint nyolcvan műsorszámot adnak elő a pécsi ifjusági házban. a néptáncosok március 2-án, a szólóhangszeres és énekes diákok március 3-án és 4-én mutatkoznak be, a zenélő, éneklő csoportok március 5-én találkoznak pécssett, 6-án pedig mohácson rendezik meg a kamarakórusok és zenekarok bemutatót. a megyei diáknapiok kiemelkedő műsorszámainak előadói a sopianae diáknapiokra is meghívást kapnak. /mti/

kász/bné/kz/ig hgy

17.06 250283 0818

-.-

sb0069 4 150 mtib2010

uj közületi telefonkönyv /1. rész/

1983. február 25. - március elsején jelenik meg az uj közületi telefonkönyv-erről tartott sajtótájékoztatót pénteken a budapesti távbeszélő igazgatóságon pozsonyi vilmos igazgató.

elmondotta, hogy először 1966-ban jelent meg önállóan közületi előfizetői telefonkönyv budapesten, azóta most ötödször adják ki önálló kiadványként. az athenaeum nyomda 200.000 példányszámban készítette el igen rövid idő alatt.

a közületi telefonkönyv uj kiadását az tette szükségessé, hogy az előző könyv adatai 65 százalékban megváltoztak, így az gyakorlatilag használhatatlanná vált. az adatváltozásokat elsősorban egyes szervezetek megszűnése, összevonások, költözések, valamint a vállalatok belüli átszervezések okozták. emellett uj közületi állomásokat szereltek fel, a házak szanálása miatt pedig leszereltek telefonkészülékeket, továbbá igen sok uj szervezet, gazdasági munkaközösség, kisvállalkozás jött létre. az uj telefonkönyv kiadását az is indokolja, hogy nagymértékben bővültek a szolgáltatási információk, így például a magnetofonos ügyfélfogadások, a telefonos üzenetrögzítők.

H

az uj könyvet előzetes közvéleménykutatás nyomán szerkesztették meg oly módon, hogy maximálisan figyelembe vették a közönség véleményét, hasznosították az előző könyvre tett észrevételeket. az egyik fő cél az volt, hogy könnyebben kezelhetővé tegyék a telefonkönyvet, a közönség a lehető leggyorsabban megtalálja a kívánt adatokat. ennek érdekében bizonyos ujitásokat vezettek be a könyv szerkezetében. a keresés megkönnyítésére külön szakosításban, gyűjtésekben közlik a hasonló profilu intézményeket, emellett továbbfejlesztették az utalások rendszerét: csaknem 2000 utalás segít az eligazodásban, hogy a keresett adat mely oldalon, egyes esetekben az oldal melyik hasábján található. a könyv utolsó oldalán részletes témajegyzék és betüelosztás kapott helyet a tartalomjegyzék keretében - ez szintén a könyv használatát teszi könnyebbé. ujdonságként az öt kiemelt város irányítószám-jegyzékét is elhelyezték a könyvben, ugyanis a tapasztalatok azt mutatták, hogy a könyvet levelezésnél is használja a közönség. emellett színes mellékletben közlik az összes megrendelhető disztáviratot, valamint tájékoztatnak a távhívás további fejlesztéséről. /folyt. köv./ bi/kö
17.20 250283 2304

-.-

sb0070 4 150 mtib2012

uj közületi telefonkönyv /2. rész/

végül néhány érdekesség az uj telefonkönyvről: terjedelme 504 oldal, súlya 1,22 kg, a 200.000 példányhoz 300 tonna papírra volt szükség. 1982. november 12-én adták nyomdába, de elkészítésénél figyelembe vették az 1983. január 19-ig beérkező adatokat is. a szerkesztők lelkiismeretességét az is bizonyítja például, hogy a mentők közeli költözési szándékainak ismeretében - a még érvényes telefonszámok mellett - a várható uj számokat is feltüntették.

az uj telefonkönyvet március 1-től lehet megvásárolni 73 forintért, budapesten 14 postahivatalban, egy központi közületi kiadóhelyen és a petőfi sándor utcai árusítóhelyen; vidékről levélben rendelhető meg. /mti/

bi/kö sl hgy

17.22 250283 0733

H

-.-

1983.02.25.

sb0071 4 130 mtib2013

befejeződött a természettudományos neveléssel foglalkozó nemzetközi tanácskozás

1983. február 25. - az országos pedagógiai intézet meghívására az elmúlt napokban budapesti tartotta ülését az iskolai eredményeket értékelő nemzetközi társaság természettudományos neveléssel foglalkozó szakértői tanácsa. a pénteken befejeződött értekezleten annak a széles körű, 25 országra kiterjedő vizsgálatnak teendőiről és feldolgozási rendszeréről tárgyaltak, amelybe itthon 100 általános iskola és gimnázium tanárait, diákjait vonják be.

a tavasszal kezdődő kutatómunka részben a korábbi hasonló nemzetközi vizsgálatok megismétlése. az akkori megállapítások kontrollálása lehetőséget nyújt arra, hogy a szakértők tanulmányozzák és összehasonlítsák a tanulás fejlődési tendenciáit a természettudományos nevelés terén. a vizsgálat új elemekkel is gazdagodik: a bizottság kidolgozta és elfogadta a természettudományi nevelés oksági összefüggéseit ábrázoló, ugynevezett utmodell. ennek alkalmazásával arra keresnek magyarázatot, hogy a tanulók tudásának milyen oksági előzményei vannak, például az iskolában, a családban, a tantervben, a tanárok tanítási módszereiben. az együttműködés során szociológiai módszerekkel vizsgálják a tanulók családi, társadalmi környezetét is, de ezt pedagógiai eszközökkel befolyásolni nem tudják, ezért főként az iskolai tényezőkre vonatkozó következtetéseket kívánják levonni.

a vizsgálat során nemcsak a természettudományokban elért tanulási eredményekre kíváncsiak, hanem tudni szeretnék azt is: hogyan gondolkodnak e tárgyokról és társadalmi szerepükről a tanulók, illetve a tanárok. a mostani vizsgálatok célja az, hogy segítse magasabb szintre emelni, minőségileg javítani az alsó és középszintű iskolákban a természettudományos képzést, nevelést. az elkövetkezendő években a természettudományos tárgyak oktatása során előtérbe kerül a számítógépek használata. a tervezett vizsgálat többek között arra is választ keres, hogy hogyan lehet majd eredményesen alkalmazni, beépíteni a számítógépet a tanítás folyamatába. /mti/

és/pá/ig -ár hgy

17.32 250283 2087

H'

-.-

1983.02.25.

sb0072 4 130 mtib2015

a vietnami békemozgalom elnökének látogatása

1983. február 25. - az országos béketanács meghívására hazánkba érkezett phan anh, a béke-világtanács alelnöke, a vietnami békebizottság elnöke. megbeszélést folytatott az országos béketanács vezetőivel a két mozgalom együttműködéséről, a közelgő prágai béke-világtalálkozó előkészületeiről. /mti/

ig hgy

17.52 250283 0368

-.-

sb0073 4 130 mtib2016

zászlósokat és tiszteket avattak a bm tartalékos tisztképző iskolán

1983. február 25. - zászlóssá, illetve tiszté avatták pénteken a belügyminisztérium tartalékos tisztképző iskolán idén végzett 158 hallgatót. az intézet udvarán felsorakozott zászlósokat és tiszteket péter jános belügyminiszter-helyettes köszöntötte.

az ünnepség a himnusz hangjaival kezdődött, ezután ismertették horváth istván belügyminiszter dízparancsát, amelyben köszöntötte a felavatottakat. a dízparancs elhangzását fogadalomtétel követte: az ifju zászlósok és tisztek a csapatzászló előtt fogadták meg, hogy vállalt kötelezettségeik teljesítésére mindenkor készen állnak, minden körülmények között fegyelmezetten teljesítik a szocialista haza parancsát. ezt követően kovács sándor rendőr-ezredes, iskolaparancsnok mondott beszédet, hangsúlyozva, hogy az oktató-nevelő munka eredményeként a most fogadalmat tett tartalékos tisztek és zászlósok politikailag szilárdan, a közösségi érdekeket becsülő gondolkodásmóddal, a tantervben meghatározott politikai szakismeretekkel felvértezve, a társadalmi feladatokkal azonosulva térnek vissza a polgári életbe.

az ünnepség az internacionálé hangjaival és a hallgatók dízmenetével ért véget. /mti/

és/ka/kö -ár hgy

17.53 250283 1263

H'

-.-

sb0074 4 150 mtib2017 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. február 25. - a meteorológiai intézet jelenti péntek este:

évszaknak megfelelő hőmérséklet

előrejelzés az ország területére szombat estig:

változóan felhős, párás, keleten helyenként tartósan ködös idő várható, számottevő csapadék nem valószínű, a délies szél elsősorban a dunántúlon megélénkül, időnként megerősödik.

a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton általában 4, 8, de néhány tartósan ködös keleti megyében -1, plusz 4 fok között valószínű. /mti/

kö hgy
17.59 250283 0600

-. -

sb0075 4 160 mtib2019

bemutató a katona józsef színházban

1983. február 25. - romantikus shakespeare-vigjátékkal bővült pénteken a katona józsef színház repertoárja, az ahogy tetszik jellegzetes shakespeare-i mű: cselszövések igazgatta álruhás szereplők szerelmi története bonyolódik az ardennes-i erdőben, a darabot székely gábor rendezte, a száműzött idősebb herceg szerepét sinkó lászló érdemes művész játssza, színpadi ellenlábasa rajhona ádám, a disz. letét székely lászló, a jelmezeket vágó nelly tervezte, a darab zenéjének szerzője cseh tamás, aki a száműzött herceget kísérő nemesek egyikét alakítja. /mti/

jgy/kö ag hgy
18.27 250283 0623

H'

-. -

sb0076 4 160 mtib2020

móricz-bemutató győrött

1983. február 25. - móricz zsigmond uri muri című drámáját mutatta be pénteken a győri kiskaludgy színház társulata, szakhmáry zoltánt uri istván alakította, a többi szerepet gyöngyössy katalin, paláncz ferenc, mester jános és patassy tiberiusz játszotta, az előadásban közreműködött a tavalai területi primásverseny győztese, ifju pádár lajos és alkalmi cigányzenekara, a jelmezeket tordai hajnal, a diszleteket meller andrás tervezte, a drámát illés istván rendezte. /mti/

mzs/sza/kö st hgy
18.30 250283 0528

-. -

sb0077 4 130 mtib2021

ülést tartott a kneb /1.rész/

1983. február 25. - a népi ellenőrök időről-időre elemzik: hogyan alakul a lakosság áruellátása, a tavalai tapasztalatokat összegező jelentés megvitatását tűzte napirendjére pénteki ülésén a központi népi ellenőrzési bizottság.

a jelentés megállapítja, hogy az áruellátásnak a korábbi években elért színvonalát az ellátásért felelős szervek koordinációs tevékenységének javulásával, az új kereskedelem-szervezési és értékesítési módszerek, a vállalkozások és magánkezdeményezések további fejlődésével sikerült megőrizni, emellett azonban a termelés, a készletezés problémái, árumegrendelési és szállítási hibák miatt - területenként eltérő mértékben - hosszabb-rövidebb ideig gondok is voltak az áruellátásban, kifogásolták például az olyan alapvető cikkek időközönkénti hiányát, mint az étolaj, a csomagolt zsír, valamint azt, hogy az olcsóbb tej- és tejtermékek, hus és huskészítmények, s a 6.40 forintos kenyér több boltban a zárást megelőző órákban már nem kapható.

évek óta gondot jelent a sörellátás, a főszезonban a hazai termelés nem elegendő a zavartalan ellátáshoz, az import pedig gyakran későn érkezik, nehezíti a helyzetet a kereskedelem és a söripar nem megfelelő együttműködése.

a vizsgálat figyelemreméltó megállapítása az is, hogy tavalai több termék - köztük a mosópor - áremelésével kapcsolatban megalapozatlan híresztelések terjedtek el, az egyébként szokásos

H'

forgalom két-háromszorosát kitevő lakossági felvásárlást a mosópor-készletek előbb csak választékban, később mennyiségben sem tudták fedezni. számos intézkedés hatására az év végére helyreállt a kereslet és a kínálat egyensúlya.

összesében csökkent a ruházati termékek iránti kereslet. mégis a gyermekruházati cikkekből, az iskolaköpenyekből, a tornafelszerelési cikkekből, különösen a kisebb városokban és a nagyközségekben egyenetlen volt az ellátás. olyan is előfordult, hogy a magánkereskedők és a filmyomó kisiparosok helyenként felvásárolták az amugy is hiánycikkeknek számító olcsó trikókat, s azokat divatos feliratokkal, figurákkal díszítve, indokolatlanul drágán értékesítették.

/folyt.köv/ -ig

18.33 250283 2153

-. -

sb0078 4 130 mtib2022

ülést tartott a kneb /2. rész/

a népi ellenőrök megállapítása szerint nem volt kellően átgondolt a színes televíziók otp-hitelre való árusításának megszüntetése a múlt év elején. az emiatt megnövekedett készletek termelési, értékesítési és gazdálkodási gondokat okoztak. a népi ellenőrzés jelzéseit is figyelembe véve, évközben e problémát az illetékesek megoldották.

gyarapodtak a kereskedelem termeltetési akciói, és kézzelfogható eredményei is tapasztalhatók, mégis sok még az olyan kis értékű háztartási és mezőgazdasági cikk, amelyre mindeddig nem sikerült hazai gyártót találni. e téren a kereskedelem és a termelők jobb együttműködésére és összefogására van szükség - állapították meg.

a tüzelőanyag-ellátás több megyében akadozott, és nem volt kellően összehangolt a tüzeléstechnikai cikkek kínálatával. javult viszont a választék egyes építőanyagokból, bár a minőség még nem kielégítő.

a szerződéses üzletek a vendéglátásban - néhány kivételtől eltekintve - javították a lakosság ellátását. nyitvatartási idejük, árukínálatuk jobban alkalmazkodik az igényekhez, javult a kiszolgálás kulturáltsága, bővültek a szolgáltatások. a bolti kiskereskedelemben a vártnál gyengébb az érdeklődés a szerződéses üzletek iránt. gondot okoz, hogy a szállítók nem mindig szolgálják

H'

ki a szerződéses üzleteket, gyakran nem fogadnak el készpénzfizetést, s a vállalatok a boltok egy részét rossz állapotban adják át a szerződéses üzemeltetőnek.

a kneb tudomásul vette, hogy a népi ellenőrzési bizottságok az illetékes helyi szerveknél kezdeményezték a hibák megszüntetését. javasolta egybek között az illetékeseknek, hogy különösen az alapellátást szolgáló, alacsonyabb árfekvésű cikkek iránti kereslet változásait kísérik figyelemmel. a kneb azt is kezdeményezi, hogy az érdekelt tárcák teremtsék meg az összehangot a meglévő tüzelőanyagok és a tüzeléstechnikai eszközök között. /mti/

sr/tr/ig/kö -ár hgy
18.35 250283 1935

-. -

sb0079 4 150 mtib2023

magyar-holland szakszervezeti tanácskozások

1983. február 25. - wim kok-nak, a holland szakszervezeti mozgalom szövetsége /fnv/ elnökének vezetésével a szot meghívására február 25-én holland szakszervezeti küldöttség tartózkodott Magyarországon.

a küldöttségek gáspár sándornak, a szot főtitkárának, valamint wim kok-nak, az fnv elnökének vezetésével áttekintették a két ország szakszervezetei között az elmúlt években kialakult munkakapcsolatok eredményeit, egyetértettek az azok erősítését elősegítő törekvésekkel.

kölcsönösen tájékoztatták egymást a szakszervezeteket foglalkoztató legfontosabb kérdésekről. véleményt cseréltek az európai szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről, a kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről és a további tennivalókról.

az fnv küldöttsége pénteken elutazott hazánkból. /mti/

mi/bam er hgy

19.09 250283 0865

H'

-. -

sb0080 4 180 mtib2031

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. február 25.

sb0001 áruforgalmi gyorsjelentés /1. rész/
 sb0002 áruforgalmi gyorsjelentés /2. rész/
 sb0003 szakiskolát szerelnek fel
 sb0004 ismét gyártják a ditrifont
 sb0005 tv-sorozat sárközi györgy
 sb0006 tavaszi készülődés a dunán
 sb0007 vásárnapotár
 sb0008 földgázprogram enyingen
 sb0009 tovább bővül a szegedi ...
 sb0010 exportnövelő „géptoldás,”
 sb0011 gesztenyefeldolgozó épül
 sb0012 sikertermék a sportrobi
 sb0013 munkamegosztás ... /1. rész/
 sb0014 munkamegosztás ... /2. rész/
 sb0015 tolókauszával aratják a nádat
 sb0016 szőlőtelepítés hevesben
 sb0017 vadmacskák a dráva mentén
 sb0018 kisállattenyésztők szakboltja
 sb0019 a tit stúdió programjából
 sb0020 az újszülöttek sürgős ellátása
 sb0021 ősversek kiállítása
 sb0022 könyv marxról, marxról
 sb0023 mindenütt járhatók a főutak
 sb0024 kitüntetés
 sb0025 halálozás /sutoczkai ferenc/
 sb0026 elhunyt nyári józsef
 sb0027 tanácselnöki értekezlet
 sb0028 négyes ikerborjak ároktón
 sb0029 balesetek
 sb0030 a szombathelyi szimfónikusok
 sb0031 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0032 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0033 a tervezettnél nagyobb ...
 sb0034 közös közlemény /1. rész/
 sb0035 közös közlemény /2. rész/
 sb0036 tüzelőellátás
 sb0037 kitüntetés /kerekes sándor/
 sb0038 kiállítás
 sb0039 tovább javult a forgalom /1. rész/
 sb0040 tovább javult a forgalom /2. rész/
 /folyt. köv./ er

20.48 250283 1393

2

--

sb0081 4 180 mtib2032

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 autó-sorszámok
 sb0042 enyhülés - agrometeorológiai tájékoztató
 sb0043 a környező országok időjárása
 sb0044 növelik a napraforgó hozamát
 sb0045 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0046 tausz jános köszöntése
 sb0047 80-90 tonna fűtőolaj a dunában
 sb0048 befejeződtek a xx. országos ...
 sb0049 a fővárosi operettszínház
 sb0050 a főinform jelenti
 sb0051 összefogás vérellátó állomás építéséért
 sb0052 ndk-beli egyházi személyiség
 sb0053 metró, árpád-híd, ...
 sb0054 az ipari minisztérium /1. rész/
 sb0055 az ipari minisztérium /2. rész/
 sb0056 sajtótájékoztató a lengyel ...
 sb0057 szennyviziszap
 sb0058 radnóti-émlékbizottság
 sb0059 emberölésért tiz évi fegyház
 sb0060 hétvégi programok a fővárosban
 sb0061 befejeződött a műfordítók ...
 sb0062 az elnöki tanács ülése
 sb0063 végső bucsu dr. mulató jánostól
 sb0064 román györgy emlékkiállítás
 sb0065 sikkasztásért, csalásért
 sb0066 zárszámadás ...
 sb0067 diákok a rivaldafényben
 sb0068 új közületi telefonkönyv /1. rész/
 sb0069 új közületi telefonkönyv /2. rész/
 sb0070 befejeződött a természettudományos ...
 sb0071 a vietnami békeköszöntés
 sb0072 zászlósokat és tiszteteket
 sb0073 időjárásjelentés
 sb0074 bemutató a katona józsef színházban
 sb0075 mórlicz-bemutató győrtől
 /folyt. köv./ er

20.49 250283 1298

4

--

bel

- 58 -

1983.02.25.

sb0082 4 180 mtib2033

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

- sb0076 ülést tartott a kneb /1. rész/
- sb0077 ülést tartott a kneb /2. rész/
- sb0078 magyar-holland ...
- sb0079 tartalomjegyzék /1. rész/
- sb0080 tartalomjegyzék /2. rész/
- sb0081 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: oltványi ottó
 fehér péter
 halasi györgy

- v é g e -

/mti/
er hgy

20.49 250283 0538

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. február 26.

bel

s z o m b a t

sb0001 4 150 mtib1001

menetrendek és a nyári időszámítás

1983. február 26. - a nyári időszámítás - mint ismeretes - egy hónap múlva, március 27-én, vasárnap 0 órakor kezdődik, amikor egy órára kell igazítani a mutatókat; ez a nap 60 perccel rövidebb lesz, s az így elvesztett idő 6 hónappal később, a nyári időszámítás megszűnéskor megtérül: szeptember 25-én, vasárnap éjjel 1 órakor kell visszaforgatni a mutatókat 0 órára.

az ország energiaháztartása immár harmadik éve számol a nyári időszámításból eredő haszonnal. eszerint most is várhatóan az ország másfél napi ellátására elegendő villamosenergiát lehet megtakarítani, ami mintegy 35 ezer tonna fűtőolaj értékének felel meg.

a tömegközlekedési eszközök nemzetközi járatainak menetrendjeit ezúttal könnyebben egyeztetették, mert most már jugoszlávia is, és így európa valamennyi országa áttér a nyári időszámításra, a kezdés időpontjában azonban némi eltérés lesz, ugyanis a szovjetunió május 1-én, románia pedig április 3-án állítja át az órákat a nyári időszámításra. e néhány napon tehát átmenetileg a két ország felé a nemzetközi vonatok budapestről a hátunk már életbe lépett nyári időszámítás szerint indulnak, a szovjetunióból és romániából indított szerelvények pedig a más menetrendhez viszonyítva egy órával késéssel érkeznek. ez az átmenet nem haladja meg az egy hetet, s mivel csupán a két országot érinti, nem módosítják a más menetrendjét.